

Lietuvos Prekybos Sutartis su Anglija

Sulig pranešimo „New York Sun“ ir „New York Herald“ korespondento vas. 15 d. iš Londono, pastaromis dienomis lankėsi Londono Lietuvos Premlėras Ernestas Galvanauskas, kuris galutinai užbaigė plačios prasmės sutartį su Anglija dėl Lietuvos prekybos. Štai keletas ištraukų iš minėto korespondento aprašymų:

„Atvykus Londonan p. Galvanauskui pavyko išgauti Anglijos valdžios užtvirtintą sutartį, padarytą su tula Londono bankierių grupe. Šita sutartis yra tokia: Anglijos finansieriai grupe suteikia Lietuvai 3,000,000 svarų sterlingų (auksa) ir įsteigia Lietuvos valstybinį banką, kuris išleis naujus pinigus, nustatytus sterlingų verte. Vėliau suteiks daugiau pinigų, o tuo tarpu kol nebus galutinai išmainyta naujais pinigais dabar esančių apyvartoję 800,000,000 markių, ma noma, jog užteks tų trijų milijonų svarų sterlingų.

„Kadangi dabartinės markės vertė labai nupiegs, dėl Vokietijos markės pigumo, todėl naujai išleidžiami Lietuvos pinigai vadinsis auksiniais, kurie lyginsis Anglijos šilingui arba Amerikos 25c. Auksino tokia vertė bus palaikoma net artifizialiu būdu, jei to tik reikės. Likusi dalis sutarties apima eksporto ir importo užtektiną balansą, taip kad automatiškai pasilaikytų pinigų pastovumas.

„Šita Anglijos finansierių grupė, kuri asekuros ir ypatingai vadovaus Lietuvos bankui, taipgi veiks kaip agentai išvežimui Lietuvos eksporto, susidedančio iš medžių, linų ir javų ir taipgi įvežimui importo, reikalaujamų dalykų. Už šitą savo patarnavimą, jie gaus 5 nuošimtį komiso.

„Tačiau Lietuvos atstovai tvirtai pareiškė, jog šia sutartimi Anglija finansieriai neįgauna monopolio (visiškos kontrolės) ant Lietuvos prekybos. Šitos grupės finansieriai atstovai patarnaus tik kaip agentai, pardaviniai Lietuvos prekes ir pirkdami Lietuvai reikalingų daiktų pasaulinėje rinkoje. Šitie daromi Anglijos planai dėl Baltiko valstybių prekybos, labai išgąsdino Pranciją, kuri manė, jog žinomi Anglija siekianti visiškos kontrolės Baltiko valstybių prekyboje. Tačiau p. Galvanauskas užtikrina, jog jie bus tik tiktai kono agentai, kurie prekybos visaprasaulinėje rinkoje, ypatingai Amerikoje, p. Galvanauskas pa-

reiškė, jog Lietuvai reikalinga daugybės dirbtuvių įtaisyms ir ukiškų mašinų, elektrinių įtaisų, geležinkelų medžiagos, naftos, anglių, riebalų, rakandų, drabužių ir visokios rūšies išdirbinių ir dauguma šitų reikmenų turės ateiti iš Amerikos, nes viena Anglija neišgalės visko pristatyti.

„Dabar vieši Kaune delegacija Anglijos ekspertų, kuri taiso pradinius pagrindus valstybiniam bankui. Yra tikimasi, jog šis bankas atsidarys balandžio mėnesy, tuojaus po Steigiamojo Seimo rinkimų.

„Kuomet Anglija daro visokias sutartis visiškai ne laukdama politiškojo signalo, jog „viskas atdara“, tuo pat laiku Amerika pasiūlo nieko neveikianti toje linkmėje. Amerika netik kad nesistengia siekti Lietuvos ir kitų Pabaltijos valstybių prekybos, bet yra pranešimų, jog net stengiamasi sumažinti lietuvių pastangas užmezgimui prekybinių ryšių su Amerika.

„Premjeras Galvanauskas drąsina p. Narjauską, Lietuvos finansinį ekspertą, kad jis vykty į Suv. Valst. padarymui sutarties atidaryti čionai Lietuvos banko skyrių, kur yra tikimasi, jog daug biznio bus galima padaryti. Taipgi yra tariama, jog šitas banko skyrius veiks kaip agentura pradėjimui prekybos tarpe Suv. Valst. ir Lietuvos. Tačiau vyriausia kliūtis įvykinimui šio plano yra tame, kad Amerikos valdžia neleidžia p. Narjauskui įvažiuoti į Suv. Valst. (Leidimas jau gautas. — „T.“ red.)

„Lietuviai gyvenanti Suv. Valst. tiki, jog tokia dalykų padėtis yra vien delto, kad Amerika dar formalistiškai nepripažino Lietuvos ne prigulmbybės. Tačiau faktas pasilieka faktą, jog Anglija netik kad širdingai priima atstovus ir piliečius de facto Lietuvos valdžios, bet net pasirašė penkiolikai metų prekybos kontraktą, kuomet Amerika vis dar tebesidera dėl pasportų.”

Toliaus p. Galvanauskas, minėto laikraščio reporteriui pareiškia daug dalykų apie dabartinę Lietuvos padėtį ir santykius su kaimynais, ypatingai su lenkais. Kadangi tas Amerikos lietuviams yra iš dalies jau žinoma, todėl nematome reikalo to viso čionai kartoti. Viskas, ką galima pridurti, tai kad p. Galvanauskas pareiškė, jog apie tą laiką, kuomet Lietuvos Steigiamojo Seimo rinkimai bus atlikti, kad Lietuvos vyriausybė galėsianti persikraustyti Vilniun — Lietuvos sostinė. Kuomi p. Premjeras tuos ryšius tvirtinimus pamatuoja nepasakoma.

VISOKIOS ŽINIOS

SAUKLAMAS LIETUVOS STEIGIAMOJO SEIMAS.

Atėję iš Lietuvos laikraščiai praneša, jog Lietuvos Steigiamojo Seimo rinkimai bus balandžio 14 ir 15 d. Oficialis su Valstybės Prezidento ir Ministerio Pirmininko parašais aktas yra išleistas sausio 12 d. ir paskelbtas Kauno „Lietuvos“ No. 11. Pagaliaus sulaukta tos valandos, kuomet Lietuvos liaudis galės tarti savo galutiną žodį, keno ir kaip turi būti Lietuva valdoma.

KARO IR GELŽKELIŲ MEDŽIAGA ATIDUODAMA LIETUVAI.

„Prūsų Lietuvių Balsas“, išeinantis Tilžėje, praneša, jog sužinojęs iš labai patikimų šaltinių, kad sausio 10 d. Virbalio geležinkelio prasadėje perdavimas Lietuvai karo ir gelžkelių medžiagos, kurią hermontininkai buvo išvežę iš Lietuvos, o sulig sutarties vokiečiai turi sugrąžinti tam tikrą viams. Perėmimui minėtos medžiagos, Lietuva pasiuntė komisiją iš 10 žmonių: 5 kariškiai ir 5 gelžkelių žinovai.

Kiek ir kokios karo medžiagos turi būti sugrąžinta Lietuvai, pranešime neminiama. Tačiau sulig pasirašytą protokolo tarp Vokietijos ir Santarvės komisijos, gelžkelių medžiagos turi būti sugrąžinta sekančiais:

110 garvežių (lokomotyvų) sekančių rūšių: 38 pasažierinius, 55 prekinius ir 17 kitiems reikalams tinkamus; 1,729 vagonų sekančių rūšių: 200 pasažierinių (20 pirmos ir antros kl. — 180 trečios), 20 bagažo vežiminių, 9 paštinis ir 1-500 prekinis. Apart to, dar turi sugrąžinti tam ikrai skaičių visokių dalių, kaip garvežių, taip ir vagonų papildymui ir pataisyms.

LATVIAI SEKA LENKŲ PĖDOMIS.

Lietuvos laikraščiai praneša, jog Latviai buvo užpuolę Mažeikius ir norėjo juos užimti, bet pavartojus ginklus gavo pasitraukti. Latvių kareiviai eidami nuo

— Mes nereikalingi pinigų. Mes reikalingi tikrai prekybos, nes mes galime tiek pat duoti, kiek imame iš kitų ir tiek pat paduoti, kiek mes perkame. Nors mes padarėme sutartis su Anglijos finansierių grupe, tačiau mes norime ir reikalaujame prekybos su visu pasauliu — taip užbaigė savo pasikalbėjimą Lietuvos Premjeras su minėto laikraščio reporteriu.

Prėkulės ant Palangos plėšiai ir rekvizuoja lietuvių Durbėnų, Palangos apylinkėse. Palangos parapijoje latvių kareiviai užpuolė vietinį ukiminką peršovė per langą auklę, sėdėjusią trikoje su kūdikiu ant ranku. Vėl sulig gautų žinių iš Bauskės latvių valdžia yra paliepusi iki 17 d. sausio vieniems lietuviams arba prisirašyti prie latvių (priimti jų pilietybę) arba išsikrauti iš Latvijos, bet savo turto neleidžia su savim išvežti. Užsienio pasportas Latvijoje kaštuoja apie 300 rb.

TARYBOS SU LATVIAIS.

Mintaujoje 15 d. sausio buvo įvykusios latvių lietuvių komisijų pasitarimas dėl valstybių ribų. Pasitarimas, lygiai kaip Valke, Dorpatė neprivėdė prie jokių aiškesnių pasekmių.

LIETUVA NORI TAIKOS.

Vas. 18 d. pranešama iš Helsingfors, Finlandijos, per Kopenhagą, jog praeidėjo taikos tarybos tarpe sovietinės Rusijos ir Lietuvos. Pranešime pareiškiamas, jog Lietuva skubina kuogreičiausiai užverti taiką su bolševikais pirm, negu Lenkija priims Sovietų valdžios pasiūlytas taikos sąlygas. Jeigu lenkai padarytų taiką pirmiau lietuvių, tuomet Vilnius tektų lenkam, o ne lietuviams, todėl lietuvių ir skubina taikytis.

LATVIAI NORI PRADĖTI TAIKOS TARYBAS.

Vasario 19 d. pranešama iš Londono, sulig latvių atstovybės pareiškimo, jog latvių valdžia nutarusi pradėti taikos tarybas su bolševikais, dalyvaujant, jei galima, Finlandijai, Lenkijai ir Lietuvai. Pakvietimai yra išsiuntinėti minėtoms valstybėms, kad jos atsiųstų savo atstovus į konferenciją, kuri įvyks kovo mėn.

ANGLIJA NEGELBĖS LENKIJAI.

Vasario 19 d. pranešama iš Londono, jog Anglijos Premjeras Lloyd George, Atstovų Bute, atsakydamas į paklausimą pareiškė, kad Anglija neremianti lenkų nei žmonėmis, nei pinigais, nei amunicija, jei lenkus pultų bolševikai tokiose Rusijos dalyse, kaip Dvinsk ir kt., kurias dabar lenkai laiko okupavę.

RUSAI NENORI DIRBTI.

Vasario 20d. pranešama iš Kopenhagos, jog gauta žinių, kurias paduoda Rusijos laikraščiai, kad Rusijos dar-

bininkai galutinai pametė norą dirbti. Laikraščiai manė, kad šitam blogam apsi- reiškimui prašalinti reikalinga imtis rimtų priemonių ir su tokiais darbininkais, kurie atsisako dirbti reikėtų elgtis kaip su dezertyrais. Tuli laikraščiai rekomenduoja muzikos įtekmę išmėginti ir pataria pastatyti benus, kad gražytų didelę se darbuvių.

BOLŠEVIKAI UŽĖMĖ ARCHANGELSKĄ.

Londonas, vasario 20 d. — Bolševikų kariuomenė pė mę Archangelską. „Baltic“ vada aiškinda miestą, o jų kariuomenės prisidėjo prie bolševikų. Taip pranešama iš Maskvos. Kuomet paskutines žinias gavo Anglijos kariškasai biuras vasario 10 d., tad tuo met bolševikų kariuomenė buvo dar 70 mylių nuo Archangelsko.

PILSUDSKIS RAGINA TAKINTIS SU RUSIJA.

Paryžius, vas. 20 d. — Lenkų imperialistų vadas ir Lenkijos diktatorius gen. Pilsudskis ragina visus tautininkus su bolševikais. Jisai sako, kad atėjo laikas netik Lenkijai, bet ir visoms Aliantų valstybėms užverti pastovią taiką su bolševikų valdžia. Lenkijos faikos programos su bolševikais greitai bus užbaigtas ir perduotas Anglijos ir Prancijos patvirtinimui pirm, negu ji pasieks bolševikų valdžią.

SUAREŠTUOTI BUVUSIEJI UKRAINOS VALDŽIOS NARIAI.

Varšuva, vasario 18 d. — Sulig pranešimo iš Lembergo, lenkų kariškoji valdžia suareštavo Ukrainos buvusios vyriausybės narius. Buves premjeras Mazepa ir kiti kaltinami už susidėjimą su bolševikais politiškais išrovaviniais. Tuo patim laiku lenkai konfiskavo Kamenie ir Podolske Ukrainos valstybinius bankus, kalindami, buk šitie bankai finansavę propagandą priešais Lenkiją.

VOKIETIJOS SKOLOS.

Berlynas, vasario 18 d. — Pabaigoje kovo mėn. Vokietijos valstybinės skolos sieks 204,000,000,000 markių. Tai yra nuopelnas buvusių Vokietijos junkerių-militaristų. Kelioms gentikartėms reikės skursti iki šitas skolas atmokės.

40,000 SERGA INFLUENZĄ.

Viena, Austrijoj, vasario 16 d. — Keturiasdešimtis tūkstančių žmonių serga influenza šiam mieste. Mirtingumas didelis. Tarpe pirmutinių šios ligos aukų yra garsus specialistas i

chirurgas Dr. Ernest Wertheim.

KOLČAKAS TIKRAI NUŽUDYTAS.

Londonas, vas. 13 d. — Žinios apie nužudymą Admiralo Kolčako, buvusio vado Visos-Rusijos valdžios, to oficialiai patvirtinta. Admirolas Kolčakas ir vienas buvusių ministerių M. Pape lajėvas tapo sušaudyti Irkutske vasario 7 d., 5-tą val. rytė.

BRANGIOS AUKSO KASYSKLOS ATRASTA SOVIETINĖJE RUSIJOJE.

Berlynas, vasario 13 d. — Dvi brangios aukso kasyklos atrasta Ekaterinburgo distrikte nuo to laiko, kaip Rusijos sovietų valdžia užėmė galutinai Uralą. Viena kasykla esanti 30 mylių į šiaurį nuo Ekaterinburgo angliakasyklų centro. Valdžios inžinieriai tvirtina, kad jeigu būtų galima gauti reikalinga mašinerija šitų kasyklų operavimui, tad i du metus Rusijos auksas būtų galima padauginti ant 60 nuošimčių. Vokietijos inžinierius p. Reiche, kuris dabar tarnauja sovietų valdžiai, po ypatingam aplankymui ir ištyrimui šitų kasyklų, patvirtino pranešimą augščiau minėtų inžinierių.

LENKŲ „LENKIŠKI“ ŽYGLIAI.

Lenkai niekur negali prisilaikyti teisybės pagrindų. Kas tik su jais turi koki reikalą, visur jie stengiasi prigavystės keliu laimėti. Štai pranešama iš Čekijos, jog ir čionai lenkai bando prigavystės keliu plebisitą pagreipti savon naudon. Lenkų valdžia perengusi kareivius civiliais drabužiais siunčia savo žmonių dvasios pakėlimui i tuos distriktus, kurie yra pavesti žmonių plebisitui nuspresti, ar jie turi prigulėti Čekijai ar Lenkijai. Pereitą nedėdienį šita lenkų gauja su benais įėjo į Orlovą ir Tschelną, kur ištiko susirėmimas su čekais. Daug sužeistų.

INTERNACIONALIZUOS DARDANELUS.

Londonas, vasario 17 d. — Santarvės Augščiausioji Taryba nutarė internacionalizuoti Dardanelus. Detalai kontroliavimo būdų vandenkelio, kol kas dar neišdirbt. Toliaus nutarta, jog Konstantinopolis paliekama Turkijos kontrolėje, tačiau galutinai rubežiai dar nuntarta, kuriuos, manoma, galutinai nustatys trumpoje ateityje.

MIRTIS UŽ SPEKULIACIJĄ PINIGAIS.

Revelis, vasario 21. — Estonijos valdžia išleido pri-

sakymą, jog niekas neturi teisės spekuliuoti Estonijos markėmis — pinigais. Savo pranešime valdžia pareiškia, jog kiekvienas peržengęs šį prisakymą bus baudžiamas mirties bausme.

DĖMĖTOJI ŠILTINĖ LENKUOSE.

Berlynas, vas. 17 d. — Sulig pranešimo Majoro Bakerio, kuris dabar yra Lenkijoje ir darbuojasi pašalpos reikalais, Lenkijoje serga 250,000 dėmėtaja šiltine. Trukumas maisto ir tinkamos priežiūros duoda puikiasios dirvos šiltinei platytis. Majoras Bakeris mažo tik vienatinį išėjimą iš dabartinio sunkaus Lenkijos padėjimo, tai padarius taiką su bolševikais.

Taip, svetimi tai mato, tačiau lenkų imperialistai to nemato ir matyti nenori. nes jiems neduoda ramumo jų imperialistiški siekliai — „Polska od morza do morza“.

MAISTO PABRANGIMAS.

Washingtonas, vas. 21 d. — Sulig Darbo Departamentas paskelbtų statistikų parodomą, jog maistas Amerikoje nuo sausio mėn. 1913 m. iki sausio 15 d. 1920 m. pakilo ant 104 nuošimčių. Dabar gi maistas pabrangsta po 2 nuošimčius kas mėnesis. Akyveizdoje šito fakto, bereikalingai profiterių pasamdyti laikraščiai nuola toles publika ramina, jog mai stas jau atpinga.

NUBALSASVO PRIEŠINTIS BOLŠEVIKAMS.

Novorossysk, Kaukazių, vas. 7. — Specialė Taryba atstovaujanti Dono, Yubano ir Terek'o rajonus, kurie su daro 8,500,000 gyventojų, savo susirinkime nutarė dėtis prie Denikino ir pasiduoti jo vadovystei, kad tuo būdu kovoti prieš bolševikus. Taipgi Taryba pareiškė pagaidavimą, kad Denikinas sudarytų daugiau demokratiską valdžią.

MARYLAND'O VALSTIJA PRIEŠINGA SUFRAGIZMUI.

Maryland'o valstijos Legislatura ir Senatas dauguma balsų atmetė pasiūlymą Federalio sufragizmo įvedimo. Abiejų būtų bendra rezoliucija parodoma, jog įnešimas yra prekonstitucijinis.

PRADĖS PREKYBĄ SU RUSIJA.

Londonas, vas. 24 d. — Augščiausia Santarvės Taryba nutarė pradėti prekybą su Rusija, jeigu bolševikai nustos varę savo propagandą kitose valstybėse ir pripažins legalines visas Rusijos skolas užtruktas caro ir Kerenskio valdžią.

Pradedant „Tėvynės“ Redakatoriaus Pareigas Eiti

Kadangi Amerikos lietuvių laikraštijos gyvenime yra užsilikęs įprotis — kuomet naujas laikraščio redaktorius užima vietą, tad pareiškia savo „eredo“. Todėl ir aš pradėdamas „Tėvynės“ redaktoriaus pareigas eiti, šiuomi prisilaikau to įpročio.

Kitų laikraščių redaktoriai paskelbdami savo „eredo“, pareiškia: kokius idealus jie skelbs, kokioje pakraipoje laikraštį ves, na ir daug kitokių pažadėjimų daro savo skaitytojams. Tačiau aš to daryti jaučiuosi neturintis teisės. Ir štai dėlko: SLA yra bepartijinė pašalpos ir apdraudos organizacija, jau senai nusistatęsi pagrindinius tikslus ir apsiribėjęs įstatais ir taisyklėmis, todėl ir tos organizacijos organas, „Tėvynė“, turi būti vedamas prisilaikant tų pamatinių tikslų ir neperžengiant įstatų bei taisyklių ribežiausių.

Bet kadangi SLA sudaro įvairių pažiūrų žmonės, todėl „Tėvynės“ redaktoriui tankiai prisieina susidurti su labai painiomis aplinkybėmis. Tačiau aš esu giliai įsitikinęs, kad ir tokiuose atsitikimuose, teisingumo ir pakantos pagrindų prisilaikant, galima tiesmuk keliu išeiti. Todėl šiuomi „Tėvynės“ skaitytojams pareiškiu, jog visuomet ir visuose klausimuose stengsiuosi vadintis teisybės ir pakantos pagrindais.

Kaip kiekvieno laikraščio redaktoriaus, taip ir mano, didžiausiu troškimu yra: padaryti savo vedamą laikraštį kuogryviausiu, kuogryviausiu ir kuogryviausiu laikraščiu. Tačiau be pagalbos plačios visuomenės, pats vienas redaktorius, nors jisai būtų ir gabiausias, šito tinkamai atlikti nestengtu. Kiekvienas laikraštis reikalingas kuodidžiausio skaičiaus dorių, darbščių, teisingų ir sugabių bendradarbių. Todėl šiuomi kreipiuosi į visus bu-

vusius ir esančius „Tėvynės“ bendradarbius, į kuopą ir apskričių viršininkus, pagaliaus į visus SLA narius prašydamas bendradarbiauti „Tėvynėi“ ir tuomi gelbėti man pastatyti „Tėvynę“ ant tokios papėdės, kad ja gėrėtusi plati lietuvių visuomenė, kad kiekvienas jos atsiliepiamas giliai sujudintų kiekvieną dorą lietuvi ir lietuvių, taip kad visi jaustų savo pareigą glaustis prie praktinės ir garbingos organizacijos — *Susivienijimo Lietuvių Amerikoje*.

Baigdamas noriu padaryti dar vieną atsiliepimą į S. L. A. narius, jiems primindamas, kad apart teisingo ir intensyvio aktyvaus darbo, dar galima neišsakyti daug prisidėti prie SLA auklėjimo, kuolabiausiai vengiant barnių ir nesutikimų, kaip viešai organe, taip ir kuopų bei apskričių susirinkimuose. Ir todėl aš tenguosiu kuomažiausiai „Tėvynės“ įleisti „Santalkoje mūsų laimėjimus — barniuose mūsų pralaimėjimus“ — lai buna kiekvieno SLA nario ateities obalsiu. Tik meilės, teisingumo ir pakantos pagrindais vadovaudamiesi mes įstengsime mūsų garbingą SLA išauklėti į galingą milžiną, kuris trumpoje ateityje galės prieglausti prie savo dosnios krutinės ir tuos tukstančius mūsų brolių ir seserų, Tėvynėje Lietuvoje esančių, kurie reikalingi dosnios ir nuolatinių pagalbos.

S. E. Vitaitis,
„Tėvynės“ redaktorius.
P. S. „Tėvynės“ No. 6, buvusio jos redaktoriaus gerb. P. J. Purvio atsisveikinime, įvyko maža paklaidą, kur sakoma, jog aš užimu „Tėvynės“ redaktoriaus vietą nuo vasario 1 d. Šiuomi tą paklaidą pataisau, pareiškdamas, jog „Tėvynės“ redaktoriaus pareigas pradėdau eiti nuo vasario 15 d., 1920 m.

S. E. V.

LIETUVOS VALSTYBĖJE

Su šiuo numeriu įvedame „Tėvynės“ naują skyrių — „Lietuvos Valstybėje“. Šis skyrius bus nuolatos palaikomas „Tėvynėje“, kad tuomi davis progos „Tėvynės“ skaitytojams nuodugnai susipažinti su įvairiais Lietuvos Valstybės reikalais ir abelną jos padėtimi. Kadangi beveik negalima kiekvienam Amerikos lietuviui užsisakyti visų Lietuvoje einančių laikraščių, o kuomet negalima sekti visos Lietuvos spaudos, tuomet negalima nei manyti, kad ir inteligentiškiausias Amerikos lietuvis galėtų turėti aiškų supratimą apie tikrąjį dalykų stovį Lietuvoje. Todėl mes įveddami „Tėvynėje“ šį skyrių manome tuomi pasitarnauti „Tėvynės“ skaitytojams, nes kiekvienas įdomiausias Lietuvos padėtimi, ras šiame skyriuje užtektinai medžiagos, kad susitvėręs sau tikrąjį vaizdą Lietuvos padėties.

Šiame skyriuje nemanojame apaštalauti jokiai parti-

jai nei srovei. Čionai stengsimės kuobešališkiausiai apibudinti tikrai bendruosius visų Lietuvos partijų žygius. Lietuvos Vyriausybės ir jos organų darbuotė ir įvairius svarbesnius atsitikimus Lietuvos piliečių tarpe, kas, mūsų supratimu, yra svarbu ir žinotina Amerikos lietuviams.

Dar ir šiandien tarpe Amerikos lietuvių tankiai tenka sutikti tokių asmenų, kurie nepasitikėdami savo spēkomis drįsta abejoti apie laimingą Lietuvos ateitį. Tačiau tos abejonės tankiausiai kyla vien dėlto, kad Amerikos lietuvių labai mažai žino apie Lietuvos žmonių pasiryžimus, apie mūsų jaunos kariuomenės narius ir garbingus žygius, apie mūsų karžygių ištvermę ir pasišventimą Tėvynės gyvenime. Todėl čionai paduodame keliolika ištraukų iš Kauno „Lietuvos“, kur labai ryškiai vaizduojama mu-

sų kariuomenės upas ir ištvermingumas.

Lietuvos Karžygių pasišventimas.

„...Nors tokiuose vagonuose ir nejauku važinėti, bet vis dėlto civiliniai keleiviai turi nors ant ko sėdėti, o mūsų karžygiai važiuoja paprastuose prekių vagonuose, ir tokiuose paprastuose, jog tuose vagonuose nėra nei šokių tokių krosnių, nei suolių, nei lentų, nei šiaudų, nei šieno, kas turi savo kuprelę, ar pintinėli, tas ant to atsėdęs, ir važiuoja ir miega, o kas neturi, tai visą laiką priverstas stovėti, nes grindys tokios purvinos ir šlapios, jog atsigulus, ar atsisėdus, purvas vienu metu prisisunktų pro rubus. Laimė dar, jei tenka tokiose aplinkybėse važiuoti kokią 20 valandų, bet jei 5 dienas ir 5 naktis, kaip gauna keliantį ir bolševikų frontą. Be to, turiu pabrėžti, kad visoje Lietuvoje, visu keliu, nei vienoje stotyje niekur nėra virin to vandens, nei vieno maitinamojo punkto, kur mūsų karžygiai gautų dubenėlį šilto sriubos, arba katiliuką arbatos ir kavos. Tiesa, Kaišėdoryse, belaisviams ypač šioks toks maitinimo punktas, bet mūsų žaliukams niekur ir tokio nėra... O Panevėžy yra tiek daug špižinių krosniukų, jog pakaktų apšildyti visi ne tik prekių vagonai, bet ir pasażierių. Taip pat esą sriubai virti katilų, o mūsų kareiviai, apdalinti mažučiais katiliukais, galėtų ir patis išvirti tuose krosniuose, o dabar keliauja po kelias dienas nieko šilto burnoj neturėję. Valdžia duoda jiems į dieną pusę svaro gerų Amerikos lašinių ir du svaru duonos, bet kareiviai, ypač nepratę prie šio naujokai, dažnai visą porciją iškarto suvalgo. Visai kitaip būtų, jei jie gautų šiltos kavos ir nors dubenėlį karštos sriubos su lašiniais.

„Kaune gerai gyvuoja Kareivių Prietelių Draugija, ar ne šimtą kartų būtų naudingiau, kad toji Draugija vien taisiusi kariškiams paskaitas, vakarėlius ir pasilinksminimo pramogėles, ištęgtų bent 3 keliaujančius kareiviams maitinimo punktus. Be abejo, prie to prisidėtų ir visuomenė ir intendantūra. Draugijai tereiktų tik iniciatyvą į savo rankas paimti. Į tą dalyką būtina turim atkreipti akis. Tada daug mažesnis skaičius būtų ir nepatenkintų ir sergančių, ir visi būtų smagesni, turėtų upo.

„Dabar mūsų karžygiai norėdami šiek tiek sušilti ir užsitrenkti, traukiniui šliaužiant, iššoksta iš vagonų ir mankštindamiesi bėga. Nepaprastas tai esti reginys. Tokiu reginiu, nemaža dėmėjosi tame pačiame traukiny važiuojant ir Santarvės misija. O kai vienoje stoty mūsų žaliukai, susikūrę plot māj ugnį, pradėjo dainuoti ir šokti, Santarvės atstovai dar labiau stebėjos ir kažką tarp savęs kalbėjo ir aiškino saviems kareiviams. Nors aš nieko nesupratau, ką jie kalbėjo, tačiau iš jų veidų buvo aišku, kad jie gėrissi-

musų karžygių upu. Musų karžygiai žino, kad nebeilgai Tėvynė taip skurdą skurs, kad išvys okupantus, pradės tvarkyti ir vidų. Ir toji diena jau nebetoli, ir ją pranašaudami jie kerčiai, šoka ir dainuoja.

„Turiu dar pabrėžti, kad aš lankydamas frontus, niekur nepastebėjau, kad mūsų kareiviai kur nors jieško tik kaltininkų, kerštautų, naikintų valstybės turtą, arba be reikalo eikvotų karo medžiagą. Taitai parodo mūsų vidaus kultūrą, žmoniškumą. Negražiai elgiasi tik tie asmenys, kurie iš mūšens išauklėti Lietuvos pameikimo ir neapkentimo dvasios. Turiu net ir keletą faktų.

Sekančiame „Tėvynės“ num. tilps aprašymas Lietuvos karžygių narsumo ir jų žygių kovoje su buvusiais bermontininkais.

Lietuvos Atstovbės Pranešimas

Vasario 10 dieną š. m. Amerikos anglų laikraščiuose patilpo gana ilgas matomasis oficialis pranešimas dėl nepripažinimo Lietuvos Valstybės ir kitų mažųjų valstybių, kurios faktinai yra nu Rusijos atsiskiriosios. Tame pranešime liko paskelbti du laiškai Amerikos Vyriausybės (State Departmento), rašytu Egzekutyviam Amerikos Lietuvių Komitetui. Pabaigoj šio pranešimo pasakoma, jog Amerikos Valdžia tokios pat politikos laikysis ir su kitų valstybių.

Šiam pranešime yra viena gera pusė, jog Lietuvos valstybės pripažinimo klausimas liko ištumtas pirmojo eilėn. Matomai jis yra pribrėndęs. Paskelbtieji laiškai primena apie tat, kaip į mūsų valstybę buvo pirmaiu žiūrėta, bet gyvenimas bėga ir apie tat kaip bus toliau, nieko aiškaus nepasakoma. Mes tvirtai tikime, jog susilausime laiškų visai kito turinio. Kad tai veikiau galėtų atsitikti, reikia visai nenustojus vilties, dar tvirčiau dirbti. Visas pripažinimo dalykas prideda nu pačių Lietuvių ir jei gu tasai Lietuvos žmonių balsas yra ir bus tvirtu, jis bus, be jokios abejonės, išklausytas. Vieną sykį išskėlę savo vėliavą, turime ją ginti, ginti amžinai. Todėl nei ant valandėlės tenekils ta abejonė Lietuvių širdyse. Mes esame tvirti — visa teisė su mumis.

J. Vileišis,
Generalis Lietuvos Atstovas.

Šiomis dienomis gauta sekanti privatė kablegrama iš Kauno per Berlyną nuo Kap. Bielskio:

„Lenkai pasitraukė iš Aluntos ir Maletų į Sirvintus, sumaikindami viską ir terorizuodami gyventojus. Naktį prieš pasitraukimą Lenkai atidarė karštą šaudimą išilgai visą frontą. Sekantį rytą mūsų kariuomenė užėmė aplėistas vietas.

Iš neoficialių šaltinių pranešama, kad Kap. Lazdynas išvažiavo iš Kauno Ameri-

LAISKAI IS LIETUVOS

Gerb. K. Šliupas gavo laišką nuo savo sesutės Dr. Aldonos Šliupienės rašytą iš Kauno, sausio 17 d., 1920 m., kuriame tarpe kitų dalykų štai kas rašoma:

„Pranešu, kad Amerikos lietuvių jau prisuntė drabužių mūsų pavargėliams. Mes esame jiems labai dėkingi už tai — bet, siunčiant drabužius, persiuntinėjimo išlaidos yra per didelės; buti daug, daug geriaus atsiųsti pašalpą gryniais pinigais, ir tai ne markėmis, bet dolariais.

Kodel musiškiečiai nesudeda aukų mūsų beturčiams vaikams, kurie vargsta priešiškose istaigose? Per visą žiemą šitie nelaimingi vaikai šala — nėra kuro, nėra pinigų to kuro nupirkti. Vaikai bėgioja basi, lengvai apsiroge — nėra baltinių, o jų maistas taipgi negeriausias. Padėjimas negali būti blogesnis. Nesuprantu, kaip p. R. Karuža galėjo pasakoti, buk pas mus yra visko, nieko nereikia. Žmogus, tur buti, nematė, kaip mūsų suvargę beturčiai gyvena. Užtat paagituok, kad bėdiniams parinkty pinigų, ir lai siunčia tuos pinigus dolariais, ne markėmis.

S. E. Vitaitis gavo laišką iš Suvalkų dzukijos nuo savo brolio, rašytą gruodžio 21 d., 1919 m., kuriame štai kas rašoma:

„Gauname Tamstos prisunčiamus laikraščius ir šiaip literatūra — širdingiausiai ačiū! Skaitom ir džiaugiamės — nesimori nei valgyt, nei miegot, pakol visus laikraščius ištisai po kelis kartus neperskaitome. Musų apielinkėje negirdėt.

kon už kelių dienų, po sausio 20, 1920, o Kap. Bielskis už poros savaitių.

Valstijos Departamentas (State Department) oficialiai pranešė Astovybei vasario 16, 1920, kad jie kablegramu įsakė Amerikos Generaliam Konsului Londone užvizuoti p. M. Narjausko pasportą ir pagelbėti jam įvažiuoti į Suvienytas Valstijas.

Liet. Atstovybė Amerikoje.

kad kas parsisų laikraščius iš Amerikos, todėl apielinę gyventojai dasižinoje, kad mes gauname laikraščius iš Amerikos, per vienas kitą prašo, kad tik duotume pasiskaityti. Taigi mielas broli prašome prisijusti kuodaugiausiai laikraščių ir knygių su naujingais pasiskaitymais. Nors Jums tas tur buti nemažai kainuoja, bet pas mus nei už pinigus negalima gauti.

„Dabar truputį apie Lietuvos padėjimą. Demarkacinė lenkų linija visai netoli nuo mūsų. Nors lenkai tankiai daro užpuolimus, tačiau Lietuvos kariuomenė juos visuomet atremia. Nors Lietuvos kariuomenė ir neperdidžiausia, tačiau labai narsi. Stoja visi kareiviai kaip vienas — kaip nepajudinama uola ir kaip tigras smarkiausiai puola ant priešių, todėl visuomet ir nugalina daug kartų skaitlingesni prieša. Mūs kaime irgi stovi apie puskaipis Lietuvos kareivių, kurie degte dega norėdami lenkus pulti ir nuolatos prašo savo vado, kad jiems leistų užpuolimus daryti. Bet vadas, kažkodel neleidžia.

„Viskas būtų gerai, kad tik Lietuva turėtų užtektinai pinigų. Dabar kareiviams algos neišmokėtos jau trečias mėnuo — vargšai neturi už ką nei tabako nupirkti ir tas kenkia kareiviams upui. Taisius jie kantriai laukia, tikėdamiesi, jog netrukus Amerikos lietuvių širdis Lietuvai didelę paskolą.

„Mūsų brolis Antanas iš kariuomenės visiškai paliuosutas. Dalykas štai koks: jis tarnavo raitųjų žvalgų kamandoje, tad darant užpuolimus ant bolševikų, pataikė jį paleista bolševikų granata, sudraskė po juomi arklį ir jį patį labai užtrenkė. Po kelių valandų jisai atgijo ir išgulėjęs ilgai ligoninėj, pasveiko. Tačiau nuo didelio sutrenkimo gavo nesveikumą krutinėje ir todėl paliuosavo iš kariuomenės. Sunku jaunam žmogui likus be sveikatos, tačiau jis nebėdavoja, nes žino, kad kariavo už Lietuvos liuosybę.

„Dabartiniame Lietuvos padėjime ir kaimiečių gyvenimas sunkus. Valdžia ima jaus, gyvulus ir už nieką pinigų nemoka — išduoda tikrai raštelius. Sako, „pinigus dabar nėra. Kaip Lietuvos valdžia turės pinigų, tai su tais rašteliais gausite savo pinigų.“ O mokesčiai ir paskirta dalis bonų reikia išpirkti, todėl kartais begaliokeblame padėjime atsiduriame. Bet Lietuvos gyventojai per daug dėlto nerugvoja, nes yra ragavę svetimų valdžių daug sunkesnių ir žiauresnių žygių.

„Jeigu išgal — prisijuski kelis auksinus nors mokesčius išsimokėti.“

P-nia S. Beržauskienė iš Milwaukee, Wis., gavo laišką nuo savo sesutės mokytojos iš Tirkšlių, Mažeikių apskričio, rašytą Sausio 8 d., 1920 m., kuriame tarp kito ko rašoma sekančiai:

„Žmonės nerimauja ir tankiai puola abejonėn apie Lietuvos laimingą ateitį. Labai visus baugina lenkai, kurie užėmė mūsų kraštą su sostine Vilniumi, graso mūsų laisvei. Tačiau mūsų kariuomenės tvirtas pasiryžimas Lietuvą ginti iki paskutinio lašo — kraujo, suteikia vilties, jog Lietuva tikrai bus nepriugulima. Musų kareiviai labai narsūs ir su pakilusia dvasia ištvermingai nevalge, negėrė po kelias dienas kovoja ir todėl visuomet priešus pergalia.

„Lietuva labai mažai pinigų turi ir tas begalo kliudo Lietuvos kurybos darbui. Mums, mokytojoms algos nemokėtos po 4 mėnesius. Iš tos priežasties tankiai atsiduriame keblame padėjime. Kad mums algos nemokėtos, tai dar būtų tik pusė bėdos, bet ir musų kareiviams taip pat algos nemokamos laiku. Tačiau mūsų karžygiai nieko nesako ir kantriai eina savo pareigas — pasiryžę net savo galveles padėti už Tėvynės laisvę — už savo prabočių šalių...“

PIRKITE LIETUVOS
PASKOLOUS
BONŲ!

SIUSKITE DOVANAS SAVO GIMINEMS

Iškirpę žemutinį kuponą, su pinigais pasiųskite jį L. N. Fondan žemiau nurodytu adresu.

LIETUVOS NEPRIGULMYBES FONDAS

apsėmę patarnauti Lietuvai, kurie nori nusiųsti dovanas savo giminėms Lietuvoje. Prisiųskite pinigus žemiau nurodytu adresu, o gavę Lietuvos Valstybės Pašto markes ir pasiuntę jas savo giminėi registruotame laiške, padarysite jam dovaną, nes Lietuvos Valstybės Pašto markės bus išmainomos į pinigus iki 1 d. Liepos, 1920 metų. Už 1 lietuvišką auksiną reikia mokėti 25c, už 100 — \$25.00 ir tt. Lietuvos Valstybės Pašto markių turime po 10, 15, 20, 30, 40, 50 ir 60 skatų, taipgi po 3 ir 5 auksinus

LIETUVOS NEPRIGULMYBES FONDAS

307 W. 30th St.,

New York, N. Y.

M. Vileišis
Egzekutyvio Komiteto
Pirmininkas.

L. N. F. Pirmininkas.
P. Jurgelionis
L. N. F. Sekretorius

Aš
prisunčiu \$..... c..... malonėsite man priiūsai Lietuvos Pašto markių..... auksinų šiuo
adrsu:..... No..... Gatvė.....
Miestas..... Valstija.....

##PERŽVALGA##

Latvii nedraugiškumas. — Pamatę žinias anglų spaudoje, jog latviai labai arti susibendravę su lenkais, nežinojome nei ką bemanyti apie tai. Nesinorėjo tikėti, kad latviai suviltų lietuvių pasitikėjimą jais ir jau buvome pradėję manyti, kad tai yra tikrai paleistas lenkų paskalas, kurie daug kartų paleido visokių išmisių apie Lietuvos valstybės padėtį. Tačiau atėjusi iš Kauno „Lietuva“ patvirtina tas žinias, pareikšdama, jog latviai vienaip kalba, kitaip daro. Štai ištrauka iš Kauno „Lietuvos“ editoriaus:

„Už tat mažiau suprantama yra latvių pasielgimas. Tiek dar neseniai, estams padarius su bolševikais paliaubas latvių visuomenės atstovai ir spauda iškilmingai kalbėjo, kad jiems kovoje su bolševikais liekai ištikimi sąjungininkai Lietuva ir Lenkai. O dabar pradėta prieš bolševikus žygius, lietuviams nieko apie tai nepranešus, visai nepasitarus. Pradėta žygius lietuviams susitarus tikėtai su lenkais. Todel lietuvių visuomenės abejojamai del latvių draugiškumo, apie kuriuos jau kartą kitą teko „Lietuvai“ skiltyse prasišalti, dabar bent sumažėti savaime negali. Mes pratę esame spęsti tikėtai iš gyvo darbo davinii, o jais remiantis sunku butų pasakyti, kad latviai elgtusi draugiškai... Tačiau turime pabrėžti, kad Lietuva ir Latviai turės gyventi geroje kaimi-nybėje ir kad jų šalių apsigynimas gerokai pareina nuo abiejų tautų sugyvenimo.

„Tad, dirbant bendrą darbą, reikėtų buti draugiškesniems, o pasikeičiant vienus draugus antraisais, reikėtų gal kiek ir atsargesniems buti.“

Taipgi gauta žinių iš Lietuvos, privatiniais keliais, jog pastaruju laiku latviai pasidarę tiesiog nesukalbami. Girdėjome, jog net Dr. J. Šliupas atsisakė nuo ambasadoriaus vietos Rygoje, vien tik dėlto, jog su latviais negalima susikalbėti. Jeigu Dr. Šliupas, kuris per tiek metų auklėjo idėją Latviškai-Lietuviškos respublikos, neteko vilties, jog su latviais bus galima greitai laiku susikalbėti ir todel apleido Rpgą, tad iš to galima spęsti, koks didelis yra latvių pasiputimas.

Šitas su latviais atsitikimas, dar kartą lietuviams kuoaškieciausiai pabrėžia, kad per daug nepasitikėtų niekeno žadama pagalba. Geriausias laidavimas visų mūsų žvgių pasisekimo, tai pasitikėjimas vien savomis jiegomis.

„Naujas skandalas. — Katalikų spauda pradėjo nauja skandalą už „Lietuvių Dienos“ pinigų. Štai „Darb.“ 18 No. kun. F. Kemešis iškelia neva „labai liudna faktą“ apie „Lietuvių Dienos“ pinigų likimą.

O „Darb.“ redakcija tragiškai šaukiasi visuomenės teismo.

Jeigu šitas naujai keliamas skandalas butų remtas vien kun. Kemešiaus išmislilytais faktais, tad žinoma nevertėtų domos i tai kreipti, nes Amerikos lietuviams kun. Kemešiaus skandalishka plunksna gerai žinoma. Bet dabar, kuomet tas skandalas yra remiamas Lietuvos Misijos nario kun. J. Žiliaus žodžiais, tadel manome esant reikalingu painformuoti Amerikos lietuvių visuomenę, kaip ištikrųjų dalykai yra. Ypač dabar, kuomet reikalingas kuodidžiausias Amerikos lietuvių solidarumas, norint suteikti tinkamą paspirtį Lietuvos valstybei, tuo labiau reikalinga gesinti katalikų vadovų kuriama ugnis.

Gruodžio 3 d. 1919 m., Waldorf Astoria viešbuty, New York City, štai ką pasakojų kun. J. Žilius kun. F. Kemešini ir J. G. Miliui: „Tų pinigų likimas Lietuvos nenudžiugino. Amerikos Raudonasis Kryžius buvo žadėjęs dvigubai tiek pinigų Lietuvoje išleisti, negu buvo iš mūsų gavęs. Ir tištikrųjų jį paskyrė net \$180.000, bet ne vienai Lietuvai, o kartu ir Latvijai, ir Estonijai. Lietuva tur but gavo mažiau negu trečią dalį tų pinigų. Bet iš tos dalies lietuviams teko tik visai mažytė dalelė. Mažne visi pinigai teko žydam. Didžiuma buvo suaudota Kauno miesto žydam sušelpi. Kitais but sušelpi gyventojai tų miestelių, i kuriuos lengviau buvo iš Kauno privaziuoti — ir irgi mažne vien žydai.

„Lietuviai tik tuo pasinaudojo, kad gavo drabužių ir maisto tik trijų nedidelių lietuviškų Kauno prieglaudų vaikai. Ir tai iš pradžių dar visiems nebuvo užtekę. Tad Amerikonai paprašyti dar šiek tiek primetė.“

Kun. Žilius savo pasakojime pareikia, jog Amerikos Raudonasis Kryžius sumyrė viso \$180.000 ir iš tos sumos Lietuva gavo mažiau, negu trečią dalį, t. y. mažiau, negu \$60.000. Na, sakysim, su vėliaus „primes tais“ Lietuvai teko pilnas trečdalis. — \$60.000.

Tačiaus savo raporte kapitonas Paine, kuriam vadovaujant dalinta pašalpa Lietuvos žmonėms už „Lietuvių Dienos“ pinigus, sako visai ką kitą. Jisai labai smulkmeniškai išskaitliuotame savo raporte parodo, jog Lietuvai duota pašalpos už \$156.190.88. Tokiu budu Lietuva gavo pašalpos \$26.091.70 daugiau, negu buvo „Lietuvių Dienos“ pinigų, neskaitant dar lėšų pervežimo tų daigtų Lietuvon, kurias padengė A. R. Kryžius savais pinigais.

Taipgi netiesa pasakyta pareikšiant, kad sušelpė buvo tik tai Kauno miesto ir kitų kelių miestelių žydai. Kapitonas Paine savo raporte parodo, jog suteikta

pašalpa 18 kaimų (countries), 76 ligoninėms, 49 miasams ir 21 prieglaudai. Kaslink pareikšimo, kad pašalpa duota beveik tik vieniems žydams, mes irgi labai abejojame, nes nejaugi visose Lietuvos ligoninėse ir prieglaudose yra tik vieni žydai? Pagaliaus ir Lietuvos miestuose yra visokių žmonių, tarpe kurių yra nemažai ir lietuvių. O Lietuvos kaimai yra grynai lietuviški — daugumoj jų sveitintaučio nei su žiburiu nerastum. Pagaliaus kam pašalpa buvo duodama, tai neišaiškina. Tiktai mums dabar vienas dalykas yra labai keistas, butent kam kun. Žilius, kaipo Lietuvos Misijos narys, davė pagrindą šitam naujam skandalui? I šitai atsakyti paliekame pačiam kun. Žiliui.

„Desperatishkas protestas. — Katalikų dienraštis „Draugas“ net „užkimusiu balsu“ protesuoja prieš Lietuvos Misiją, kam ji samdanti p. P. Norkų agitacijos vedimui už Lietuvos Laisvės Paskolą, kuris taipgi yra vedėju ir Liet. Misijos informacijų skyriaus.

„Draugas“ savo „proteste“ užtarauja net socialistus, kuriuos visuomet jis buvo gatavas „šaukšte vandens prigirdyti“. Mat reikalinga didesnio skandalo, kad „išgąsdinus“ Lietuvos Misiją ir ją privertus glaustis išimtinai tik po katalikų vadų sparnu. Todel tuomi socialistų užtarimu „Draugas“ mano gauti juos sau talkon.

Regalo keisti tie katalikų vadai. Jie turbūt vis dar tebetiki lietuvių visuomenės nesubrendimu ir todel mano galinti praktikuoti kunigišką obalsi: „nežiurėk ką aš darau, bet klausyk ką aš sakau.“ Reikėtų jiems nors kartą prieiti prie to supratimo, jog tie „palaiminti laikai“ daugiau negrįžs. Šien dien žmonės jau mėgina viską sverti sulig atliekamuo darbu, o i tuščius žodžius visai domos nekreipia. Užtenka pavartyti katalikų laikraščius ir juose rasime aiškų atspindį, jog iki šiol katalikų vadai neparodė širdingo pritarimo Lietuvos Misijai ir net tuli driso viešai išsireikšti prieš Lietuvos Laisvės Paskolą, motyvuodami tą, neva nepasitikėjimu dabartinės Lietuvos valdžios. Tad kam dar rodosi reikėtų protestuoti, kuomet jiems tas primenama. Bet mat, teisybės žodis akis svi-lyna, tadel norėdami išvengti visuomenės teismo mėginu nuverstį visą kalte ant p. P. Norkaus, ankalfindami jį už „neteisinę išvaidinimą“ ir „pikėlikimą“ krikščionių demokratų.

Katalikų spauda negali užmiršti tų „palaimintų laikų“, kuomet lietuvių politiskąjį Informacijos Biura, Washington'e, vedė p. Bielskis. Tuomet tai buvo toli gražu neatitinka pašalpa faktai. Sekančiuose „Tėvynės“ num. patalpinsi- ne ištisą kap. Paine raportą, iš kurio Amerikos lietuvių visuomenė aiškiai pamatys, kad naujai keliamas katalikų vadų skandalas, ne-

turi jokio pamato.

Katalikų vadų tikslas yra aiškus. Mat jų partija bujoja tikrai skandalais auklėjama, tadel jie ir stengiasi kiekvieną progą tam išnaudoti. Gerai atmename, kuomet p. Bielskis paskelbė pereitų metų rugpjūčio mėn. jog „Lietuvių Dienos“ pinigai dar Washington'e, o tuo tarpu kap. Paine pranešė, kad jo komisija užbaigusi darbą išvažiavo iš Kauno i d. liepos. Kokiu tikslu tas buvo daroma? Toks pat tikslas ir dabar yra. Tiktai mums dabar vienas dalykas yra labai keistas, butent kam kun. Žilius, kaipo Lietuvos Misijos narys, davė pagrindą šitam naujam skandalui? I šitai atsakyti paliekame pačiam kun. Žiliui.

„Desperatishkas protestas. — Katalikų dienraštis „Draugas“ net „užkimusiu balsu“ protesuoja prieš Lietuvos Misiją, kam ji samdanti p. P. Norkų agitacijos vedimui už Lietuvos Laisvės Paskolą, kuris taipgi yra vedėju ir Liet. Misijos informacijų skyriaus.

„Draugas“ savo „proteste“ užtarauja net socialistus, kuriuos visuomet jis buvo gatavas „šaukšte vandens prigirdyti“. Mat reikalinga didesnio skandalo, kad „išgąsdinus“ Lietuvos Misiją ir ją privertus glaustis išimtinai tik po katalikų vadų sparnu. Todel tuomi socialistų užtarimu „Draugas“ mano gauti juos sau talkon.

Regalo keisti tie katalikų vadai. Jie turbūt vis dar tebetiki lietuvių visuomenės nesubrendimu ir todel mano galinti praktikuoti kunigišką obalsi: „nežiurėk ką aš darau, bet klausyk ką aš sakau.“ Reikėtų jiems nors kartą prieiti prie to supratimo, jog tie „palaiminti laikai“ daugiau negrįžs. Šien dien žmonės jau mėgina viską sverti sulig atliekamuo darbu, o i tuščius žodžius visai domos nekreipia. Užtenka pavartyti katalikų laikraščius ir juose rasime aiškų atspindį, jog iki šiol katalikų vadai neparodė širdingo pritarimo Lietuvos Misijai ir net tuli driso viešai išsireikšti prieš Lietuvos Laisvės Paskolą, motyvuodami tą, neva nepasitikėjimu dabartinės Lietuvos valdžios. Tad kam dar rodosi reikėtų protestuoti, kuomet jiems tas primenama. Bet mat, teisybės žodis akis svi-lyna, tadel norėdami išvengti visuomenės teismo mėginu nuverstį visą kalte ant p. P. Norkaus, ankalfindami jį už „neteisinę išvaidinimą“ ir „pikėlikimą“ krikščionių demokratų.

Katalikų spauda negali užmiršti tų „palaimintų laikų“, kuomet lietuvių poli-

tiškąjį Informacijos Biura, Washington'e, vedė p. Bielskis. Tuomet tai buvo toli gražu neatitinka pašalpa faktai. Sekančiuose „Tėvynės“ num. patalpinsi- ne ištisą kap. Paine raportą, iš kurio Amerikos lietuvių visuomenė aiškiai pamatys, kad naujai keliamas katalikų vadų skandalas, ne-

LAIMES JIEŠKOTOJAI

Keturių Veiksmų Drama.

Parašė S. E. VITAITIS.

IGNAS. — Puiku! Tai vadinasi seredoje važiuojam Amerikon... (Pauza). Truputį lyg gaila palikti prigimtas kraštas, bet ką jis stovi prieš Ameriką, kur žmonės nuolat linksmi ir laimingi. Kur nereikia taip su kiai dirbti ir juoda duoną valgyt. Apsivelku juoda švarką, užsidedu baltą apykaklę, kieta skrybėlę; auksinis rateželis kabu per krutinę, kišeniui gražus laikrodėlis, ant rankų žiedai tik šviečia. Variute, mes laimingi — ponaut važiuojame!

VERONIKA. — Taip Ignai, laimungi! Bet klausyk Ignai, mes ir tėvėlių ne užmiršime — ir juos pasiimsime pas save.

IGNAS. — Žinoma! Jeigu tik norės. Tai galės atvažiuoti. Bet jiems bus geriaus šionai gyventi — mes prisišimsime užtektinai pinigų.

VERONIKA. — Antai eina Pranas Vargėlis — reikia pašaukti ir pasigirti jam. Tegul rija seilę apie mūsų laimę mįslydamas.

IGNAS. — Gerai, pašauk. — pažiūrėsimė ką jisai sakys.

VERONIKA (atsidarius langą šaukia). — Prany, ei Prany, eik šian — noriu tau naujieną pasakyti. (Atsitraukus nuo lango) Kaip čia pradėjus?.. Žinau, jisai tuoj pradės raudoti — jam bus gaila su manim skirtis.

VII.

PRANYS (eidamas). — Labą dieną! IGNAS IR VERONIKA. — Labą!

PRANYS. — Kas per naujiena? Tur buti kas nepaprasto atstiko, kad judu toki linksmi.

IGNAS. — Naujiena broleli!... Naujiena, kokios tu nesitiki išgirsti.

VERONIKAI. — Jeigu tu Pranuli butum mūsų vietoje, tai ir tu linksmintaisi.

PRANYS. — Kas gi tokio?

VERONIKA (pasididžiudama). — Mes važiuojam Amerikon!

IGNAS. — Ir po nedėlei, seredoje, išvažiuojame. Kaip tau tas patinka Prany, a?

PRANYS. — Amerikon... Ir užtai jus taip linksmintės?

IGNAS. — Žinoma! Jeigu tave panašai laimė patiktų, tai ar gi tu nesidžiaugtai?

PRANYS. — Jūs manote, kad ten jus negirdėta laimė laukia, a?

VERONIKA. — Žinoma! Išgirstai, kaip Ausiejus apie Ameriką pasakoja, tai ir pats iš kailio nertaisi.

PRANYS. — Abejoju. Rudabarzdis Ameriką giria delto, kad iš jus ukę išvilio- ti ir čionai Ameriką susiverti. Jeigu jisai taip labai giria Ameriką, tai kodel pats joje negyveno — juk buvo nukakęs.

VERONIKA. — Delto, kad jo kraujas Amerikos oro nerpėgsta. Taip sakė pats Ausiejus.

PRANYS. — Suprantama! Kur gi jo kraujas mėgs Ameriką, kad tenai nėra kvailių, kuriuos galėtų pražutint stumti ir iš to sau lobį krauti. Išgirstumėt, kaip apie Ameriką atsiliepia Aukštulis, kuris neseniai iš jos sugrįžo. Net baisu darosi beklasiant jo pasakojimų. Sako — svetimžemiams, nemokantiems vietinės amerikoniškos kalbos, reikia sunkiausius ir pavojingiausius darbus dirbti; reikia daug visokių persekiojimų nukęsti... O kiek ten žmonių kasmio duonos neturi ir didesni skurdą kenčia, negu čionai, Lietuvoje. Kiek ten Lietuvos mergelių vaitoja, girtuoklių nanguose patekusių. Jisai sako...

IGNAS (pertraukdamas). — Jisai kvailas, tas tavo Aukštulis! Aš nenoriu girdėti, ką jisai pasakoja (išeina).

VIII.

PRANYS. — Jisai sako, kad mums reikia tikrai proto, o čionai, Lietuvoje, geresnė Amerika galima atrasti.

VERONIKA. — Tai kodel dar niekas neatrado?

PRANYS. — Kodel ne! Nu gi kad ir tas pats Rudabarzdis — tik prisižiūrėkite jam arčiau. Paprastas žydelis ir be jokio darbo, netik kad puikiai gyvena, bet dar ir turtus sau krauna. Manai darbo žmonės Amerikoje geriau už jį gyvena?

VERONIKA. — Žinoma geriau! (ima paveikslą) Štai tik pažiūrėk, kaip puikiai išrodo Molinių Magdė. Lietuvoje budama tikra suskė buvo, o dabar, žiurėk tikriausia pone! Puikus sijonas, skrybėlė, pirštinais tės...

PRANYS (meiliai). — Variute, ar tu laimę matai tik parėduose? Ar gi tu ne- jauti brangesnių turtų už parėdus?

VERONIKA. — Kas gali buti brangesnis ir malonesnis už gražius parėdus?

PRANYS. — Žmogaus sielos turtai, yra brangiausi už viską. Meilė — mylima širdis yra brangiausias turtas.

VERONIKA. — Kas man ta meilė! Tai čia buta didelio daigto. Meilė ten, kur gali gerai gyventi — kur pinigų, parėdų užtektinai.

Daugiau Bus.

Paprusės Beržo.

PER KOVĄ I LAISVĘ.

Taip pavergtai izraelitų tautai pradžioje Dievas iš kaulų sutvėrti kariuomenę. „Ir įžengė i juos dvasia“, sako šv. Raštas; „ir jie tapo gyvi ir atsistojo ant kojų savo ir jų buvo didelė kariuomenė.“

Prieš jus, brangieji kareiviai, stovi begaliniai vargai ir kentimai. Bet neužmirš jusų vargų mūsų mylina tėvynė. Jusų kar- žygiškus žygius įsirašys įmāi i amžinas aukso knygas; jeigu gi reiktų jums kovo- je del tėvynės ir gyvasties nustoti, atrasi- te kitame pasaulyje pas Dievą nevystanti garbės ir laimės vainiką.

Dabar gi, sekdami mano žodžių, pri- siekite Visagaliui visas savo pajėgas ir gyvastį tėvynei brangiajai paaukoti.

Nutilo Žemaičių Vyskupas, slėpinga tyla išsiplėtė po visą aikštę, išganingais sparnais augstyn, virš kariuomenės eilių, virš rumų korų ir, rodos, patį dangų siekė. Ir dingo augštybėse tyla ir vėl nuo augstųjų aukuro laiptų iš dvasios Ganyto- jaus lūpų praskambėjo kilnus priesaikos žodžiai:

— Prisiekiu Augščiausiajam Viešpa- čini Dievui teisingai tarnauti Lietuvos ka- riuomenėje, klausyti savo vyresnybės, šven- tai laikyti man įteiktą paslaptį... Nesigai- lėsim nei sveikatos, nei gyvasties ir iki pa- skutiniam kraujo lašui ginsiu Lietuvos ne- priklausomybę, mūsų žmones ir visą mūsų žemę, su priešu gi vien kovosis griežčiau- siai...

Tuo tarpu iškeltos dangun kareivių rankos liudijo, jog Lietuvos sunys ryžiasi stoti kovon už Lietuvos močiutės laisvę bei nepriklausomybę. Iš visų kareivių akių žėrėjo vienas tikslas, viena mintis: „Visi mirsim, bet nepasiduosime, nepabėgsime“. (Karžygio karužo Šidaravičiaus žodžiai, išreikšti paskutinioje gyvenimo valandoje besikaujant su priešu).

Galingos siubuojančios Žemaičių jūros bangos, kada papučia šiaurys vėjas ir iš ju- ros gelmių keliai baisi įmiršusi audra: ban- ga už bangos bėga prie kranto, daužo jį, trenkia, atsimuša ir vėl įbingus puola, užia, putoja...

Bet joms nesulyginti su narsa ir ga- lingumu Lietuvos kareivių, pasiryžusių ei- ti žut-butinon kovon už Lietuvos laisvę.

Iš tukstančių kareivių krutinių pasipi- la galingi „valio“ Lietuvos saugojimo va- dams, susipina su orkestro garsais galin- gan akordam, kuris skleidžiasi po Lietuvos senąją pilį, o jam begaudžiant būrį bu- riai vienas už kito skubėja, žingsniuoja, skirstosi iš pilies ir eina i laukus plačiuo- sius, kuriuos jau priešas žiaurusis terioja.

Dar diena, dar kita ir pasipils kulko- svaizdžių, šautuvų ugnis i priešo eiles, kris ant jo galvų sunkus lietuvių kardas ir pa- bugs jo menka paperkama dvasia. Ir dar viena ir dar kita lietuvių pastanga ir bėgs priešas savo kraštan, palikęs grobį ir pra- šys pagailos, prašys malonės.

Ir galinga laisvės daina praskambės po plačiąją Lietuvos šalį ir sveikins jį užtekė- jusią laisvės saulę virš tamsiųjų girių, virš kalnų kalnelių, virš surukusiųjų Lietuvos sodžių, sunykusių miestų, miestelių, visur nušluostydama ašaras, pralinksmindama širdis, pakeldama dvasią.

(Glas).

(Iš „Kariškių Žodžio“).

S. L. A. Reikalai

SUSIVENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE SAVAITĖI PRAEJUS.

Rašo A. B. Strimaitis.

Prologas metais, gruodžio mėnesyje, nuo 7 iki 14 dienos, buvo surengta S. L. A. Savaitė. Iki šiam laikui buvo renkama informacijos apie tos savaitės pasekmes. Gaila, kad anksčiau man nepavyko surinkti ir su jumi, gerbiamieji veikėjai, pasidalyti žiniomis, kokią naudą mums atnešė tasai darbas. Dabar iš didesnės dalies jau pabaigiau rinkti statistikas ir čion žemiau jas paduoju.

Tos pasekmės skaitlinės išrodo sekančiai: Susivienijimo savaitę rengė vakarūs 116 kuopų. Nedidelė tai dalis viso skaičiaus SLA kuopų. Buvo tikėtasi, kad bent trys ketvirtadaliai kuopų pasistengs surengti Susivienijimo Savaitę vakarūs, bet apsiriktai. Ėmė dalyvumą vos viena trečia dalis visų SLA gyvuojančių kuopų. Tos kuopos, kurios rengė Susivienijimo Savaitės apvaikšiojimo vakarų, visgi nuveikė didesnį darbą negu anais 1917 metais rengdamos Apdraudos ir Sveikatos Savaitę. Per visą savaitę surengta įvairių vakarų 642, kurie daugiausiai susidėjo iš paskaitų, perstatymų, iliustruotų paskaitų ir prakalbų. Aplamai imant, publikos lankėsi tuose vakaruose apie 90 tukstančių. Taigi vien šitumi jau rengėjai gali pasidžiaugti ir pasakyti, kad atliko milžinišką švietimo ir pakėlimo lietuvių dvasios bei lietuvių tautos darbą.

Tai dideliai miniai Susivienijimo Savaitės vakaruose išdalyta už dyką apie 50.000 eksemplorių brošiūrų ir tam tikrų kalendorių ant 1920 metų.

Rengiant Susivienijimo Savaitę, turėta omenyje ne tik agitacija už Susivienijimą, bet ir švietimas žmonių, ką parodo kad ir mūsų paskaitų temos. Greta to rūpinasi taip pat paskleisti ir literatūros. Taip, visuose tuose vakaruose išplatinta literatūros virs 5.000 eksemplorių, iš ko žmonės turės nemažą dvasišką naudą.

Iš viso to, kas augščiau pasakyta, matome, kad bendras sutartinas darbas, atliekamas geros valios žmonių spėkomis, gali turėti milžiniškas pasekmes. Šios savaitės pasekmės būtų penkeriopai buvę dar didesnės, jei ją būtų rengusios visos mūsų kuopos. Nežinia, kodėl mūsų kuopos prie gerų darbų taip sunku pritraukti. Jeigu būtų paskelbta koks polemiskas dalykas, tai nėra mažiausios abejonės, kad sukrustų visi iš visų kampų, nes sensacijiniai dalykai, kurie blizga visokiomis orarų kėstės spalvomis, greitai pajudina kiekvieną, bet kuomet reikia darbininkų rimties darbams, tai labai sunku surasti. Šitai dar viršinių nominacijų laikas jau baigiasi, bet vos pusė kuopų beprisitaikė nominacijoms, nežinurint ant to, kad kiekviena kuopa privalo savo nuomonę būtinai išreikšti. Surengimui Susivienijimo Savaitės vakarų yra reikalingas tam tikras prisiruošimas, nes susitinkama su daugybėmis kliūčių ir iššūkių. Bet kas sulaiko kuopas nuo ėmimo dalyvauti nominacijose? Čion nereikalingas nei prisirengimas, nei nereikia panešti jokio iškašči, — viskas yra gatavai iš Centro priduota. Kodėl tai neimama dalyvumas? Rodos, nei kiek neapsirikiu pasakydamas, kad tai gyvas apsilėdimas, nepaisymas pačių apie save ir apie savo organizacijos reikalus.

Atleis man brangus skaitytojas, kad truputį nukrypau nuo kelio, bet kalbant apie kuopų apsilėdimą, negalėjau nepatęmtyti tą momento klausimą, kuris turi didelę svarbą mūsų organizacijai. Nežinurint to apsilėdimui, iš nekurio mūsų susnūdusių narių mes turime puikų pavyzdį, kurio neprivaleme pamiršti. Gavome patirti, kad Sąjungtomis spėkomis, suremtais pečiaus galime pajudinti žemę! Tik pasižiūrėkime. Begyje vienos savaitės po Susivienijimo Vėliava buvo surengta 642 vakarai su paskaitomis, prakalbomis, teatrais, koncertais, bankietais. 116 lietuviškų kolonijų minėjo Susivienijimo Lietuvių Amerikoje vardą ne po vieną, bet po šimtus kartų. 90 tukstančių lietuvių išsinešė gerą įspūdį apie mūsų organizaciją. Juk tokio darbo likšiolei niekas iš lietuvių nebuvo atlikęs. Dabar Susivienijimas Lietuvių Amerikoje jį atliko ir tie, kurie jame ėmė dalyvumą, pilnai gali pasididžiuoti iš to. Malonu mums gėrėtis šiandien, kad Susiv. randasi moterų ir vyrų su gerais horais ir gabumais, taip, kad nors ir suiručių periode gyvenant, mūsų organizacija išpalengvo skaitliumi narių auga. Perleidome sunkias epidemijos dienas, pas mus suiručių nebuvo; viskas yra ramu, nėra mūsų organizacija įvelta į ginčus nesuipratimų; darbai mums sekasi dėl to, kad visi mūsų organizacijos veikėjai stato ant pirmos vietos organizacijos gerovę, o ginčai paliekami risti įvairioms politinėms sriovėms.

Tiesa, turime pranešimus iš tų kuopų, kad praeitą rudenį Susivienijimo savaitės surengti negalėjo dešimt tų priežasčių: vienur buvo prieštastis angiekasių streiko, kitur valdžia nedaleido turėti viešų susirinkimų, kitur vėl sakoma: nebuvo galima surengti SLA vakarai, nes tai buvo adventai ir vietinis kunigas nedaleidęs tokių vakarų rengti. Buvo ir tokių pranešimų, kur sakoma, jog nematoma reikalo remti Centro sumanymus, nes Centras neturįs ką veikti, tai ir skleidžias visokius sumanymus, kad tik apsunkti narius. Yra gana daug ir tokių kuopų, kurios SLA Savaitę nerengė nieko, bet dabar po

Kalėdų jau vienos surengė po keletą vakarų, o kitos dar rengia.

Žemiau čion paduoju smulkiau žinias, kurios pasisekė surinkti likšiol, kaip kas ir kur buvo veikama laike peritos SLA Savaitės.

SCHUYLKIL APSKRITYS No. 1.

Surengime Susivienijimo Savaitės šiame apskrityje iš daugiausiai pasidarbavusių yra sekančiai bendradarbiai: A. J. Banišauskas, 13 kp. narys, iš Minersville, Pa. Stasys Bulota, 187 kp. narys, iš New Philadelphia, Pa. A. Staniškis, 23 kp. narys, iš Shenandoah, Pa. J. D. Tannis, 241 kp. narys, iš Kulpmon, Pa. ir keleta kitų kuopų veikėjų prisidėjo prie surengimo šios savaitės, kurių čion visų vardus negalime suminėti dešimties vietos.

Prakalbos buvo surengtos sekančiose vietose: Tamaqua, New Philadelphia, Minersville, Girardville, Kulpmon, Frackville, Mahanoy City ir Shenandoah, Pa. Viso aštuoniuose vietose, laike prakalbų prisirašė naujų narių vos 60, bet dėlto sekančiuose kuopų susirinkimuose žymiai daugiau naujų narių rašosi, nes pasekmės agitacijos tik vėliau pradeda rodytis.

Kalbėtojų šiame apskrityje buvo p. K. Norkus, Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros Redaktorius iš So. Boston, Mass. Jo prakalbos

K. NORKUS.

specialiai buvo pri-ruoštos iš aiškini-mui lietu-viams rei-kalingu-mo savi-tarpinės pašalpos, reikalin-gūmo vie-nybės. Jis nuro-dinėjo su-sirinku-siems, ko-kią nau-đa neša lietu-

viams Susivienijimas, kiek yra šušelpta našlių, našlaičių, imigrantų, moksleivių, kokią kultūros dalį neša mūsų tamsiesiems broliams ir tt.

Kaip ir kitur, taip ir šiame apskrityje yra kur nekur pasislėpusių nenuoramų, kuriems niekas pasaulėje negalėtų įtikti. Jau nuo nekurio laiko čionaitiniame apskrityje randasi tokių nenuoramų, kurie, kaip tik kur kas surengia prakalbas, ar šiaip kokius vakarus ir nepagaršina, kad kalbės koks nors komunistas, tai jau gata-vai iš kalno prirengia lapelius su skambančiais antgalviais ir laike prakalbų publikai dalina. Praeitais metais buvo užkviestas keliose vietose kalbėti „Tėvynės“ Redaktorius p. V. K. Račkauskas. Tuomet Mahanoy City vietos nenuoramos laike prakalbų sukėlė trūkumą toki, kokį anais metais kryževotojai A. B. Strimaitis, P. W. Birštono ir J. G. Gegužis, dabartinio „Keleivio“ leidėjo, buvo sukėlę New Philadelphia, Pa. Šiuo-mi kart, kuomet buvo Susivienijimo savaitės ren-giama, mūsų nenuoramos, matomai, jau iš kalno buvo prisispausdinę lapelį. Nors jie tikrai nežinojo, ar bus aukos renkamos ar ne, vienok savo lapeliuose įgrasino darbininkus, kad tik neaukau-tų. Čion žemiau paduojuome vieną tų juodos li-tėratūros žiedų, su kuriais mūsų nenuoramos tei-kėsi apdovanoti publiką laike surengtų prakalbų:

„ŽODIS Į DARBININKUS.

Darbininkai ir darbininkės, bukit atsargūs su aukomis! Apmąstykim, kam mes aukojam!

Paskutiniu laiku tarp Amerikos lietuvių darbi-ninkų lankosi visokios rūšies kalbėtojai, visokios rūšies agitatoriai, rinkdami aukas, daugiausia, Lie-tuvos gelbėjimui.

Mūsų apskrityje p. J. D. Tannis per „Tėvynę“ paskelbė maršrutą (K. Norkui). Savo paskelbime išpučia didžiausią muilo burbulą, kad plačiai išgar-sinti, sukviesiti skaitlingas minias publikos ir dau-giausia išplatinti tautiškos literatūros.

Nežinau, ar ponas J. D. Tannis pats savęs pasi-klaušė kokiam jis suole dabar randasi: darbininkų ar tautinės buržuazijos? — Aš manau, kad jis pats nežino.

Atsiminkit draugai darbininkai, kad p. K. Nor-kus yra buržuazijos klėpėnukas. Jis rėmė tą Lie-tuvos buržuazinę valdžią, kuri šiandien šaudo, išgar-i-muose pudo Lietuvos darbininkus, išėjusius į strei-ką, nepakęnciant dvarponių žiaurumo.

Atminkit darbininkai, kad jūs aukos, kurių mal-daus p. K. Norkus, o jūs nesigailėdami aukausit, — už tas aukas toki ponai kaip Norkus nupirks nau-jus šautuvus, durtuvus ir kardus, kuriais skriodis Lietuvos darbininkų širdis. Reikiška, mes savo bro-lius Lietuvos darbininkus pats žudysim sudėtom aukom. Dabar aišku draugai su kuom mes tuim reikalą?

Atminkit darbininkai, kad dabartinė Lietuvos valdžia nėra darbininkų valdžia, o tik buržuazijos. Ji gina dvarponius, fabrikantus, bankierius, krau-tuvninkus, buržuazinę inteligentiją ir visą smulkia-ją buržuaziją. Tai šitos klisos valdžia, bet ne mūsų — darbininkų. Taigi, ar nėra didžiausias parsizėn-

gimas darbininkams tokią valdžią remti?

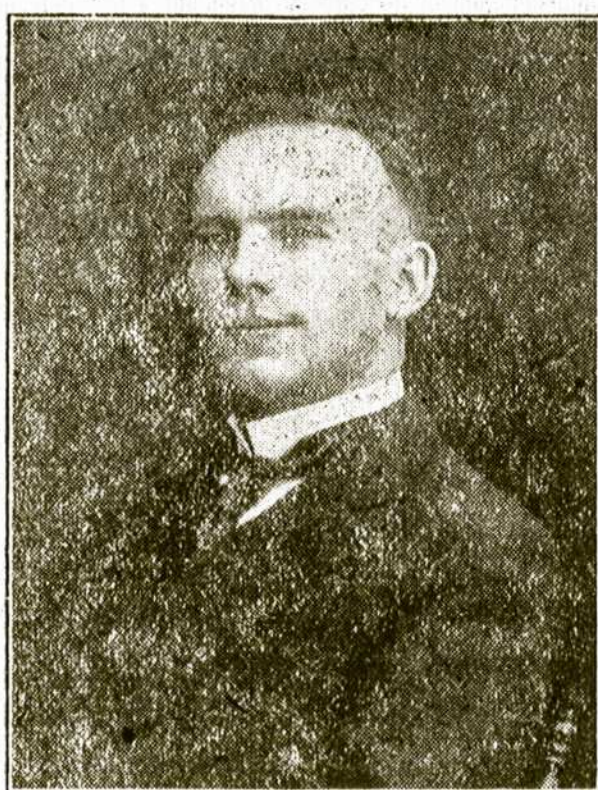
Taigi ar mūsų p. J. D. Tannis dabar žino, kur jis randasi?

Laikas pažinti darbininkų suvadžiotojus!

Jūsų draugas Darbininkas.

Gerbiamas skaitytoja, kuomui pavadinsi šitokią literatūrą? Aš nerandu kito vardo, kaip juoda literatūra, juodų tamsių žmonių nesamone. Apgailėtinas apsiereikšimas, kad pas mus lietuvius tik toks sumanymas terandasi. Ir kam čion nekliauja? Kuris iš čion paminėtų žmonių yra užsipelnęs tokių šmeižtų? P-as J. D. Tannis yra žmogus pažangus ir uolus Susivienijimo darbininkas nuo daugelio metų. Pažiūrėkit, kuom yra statomas p. K. Norkus. nuo pat atkelia-vimo į šią šalį jis darbuojasi Susiv. labai ir abelnai lietuvių naudai, kiti taiggi, vienog jie yra statomi žemiausiais žmonėmis. Gerai tik, kad mūsų liaudis jau pradeda atskirti pelus nuo grūdų ir jau ne nelengva juos apgauti. Jie mažai tepaiso ant tokios juodos literatūros, bet priešin-gai, dar skaitlingiau renkasi ir vienijasi savo tar-pe, idant negalėtų jų visoki neva „darbininkų draugai“ pasižaboti.

Šiame apskrityje buvo surengtos paskaitos trijose temose: a) Iš Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Istorijos, b) Apdrauda ir Pašalpa, c) Darbininkų Padėjimas Amerikoje. Prelegentu buvo p. A. Staniškis iš Shenandoah, Pa., nema-

A. STANIŠKIS.

skirčio ir jo ištobulinimo.

Literatūros platinimu užsiėmė daugiausiai p. J. D. Tannis. A. J. Banišauskas ir St. Bulota. Kiek iki šiam laikui sužinojau, tai literatūros pardavta už \$83.60.

A. J. BANIŠAUSKAS.

Savaitę galėtų savo darbštumu duoti pavyzdį ki-tiems apskrityiams.

CHICAGO APSKRITYS No. 2.

Antrame apskrityje randasi pusėtinai skait-lius SLA kuopų su nemenkomis inteligentiško-mis spėkomis. Ten turime profesionalų, advoka-tų, gydytojų, dentistų, inžinierių, bankierių, stambių ir mažesnių biznierių ir daugelį SLA sumanių narių. Pačioje Chicagoje randasi mil-žiniška lietuvių kolonija, bet šiuose metuose men-kai ten kuomi atsižymėjo SLA dirvoje. Antras apskritys gyvuoja jau nuo keleto metų, bet dar vis nesusijęjo tvirtai susiorganizuoti, taip, kad reikalui ir progai prisijęjus galėtų praktiniai prieš kitus apskrityčius pasirodyti. Proporcionaliai imant, kiti apskrityčiai, kuriuose kuopos gyvena pusėtinai toli viena nuo kitos ir kur nėra tokio patogumo skieisti agitaciją už SLA, daug dau-giau darbo buvo atlikta, negu tokioje milžiniško-je kolonijoje, kaip Chicago su visais jos priemies-čiais, kur visoki pa-togumai: snlės, kal-bėtojai, prelegen-tai, etc., galima buvo gau-ti ant vie-tos. Cent-ran atsi-šaukusių kuopų iš antro ap-skrityčio buvo vos šešios. Kiek ko-kių vaka-

KLEOPAS JURGELIONIS.

rų buvo surengta, informacijų, nors ir kreipiausi, bet ligšiol nieko negavau. Kiek susekta iš laik-raščių, tai buvo surengtos kelios vietos prakal-bos. Kalbėtojai buvo Kleopas Jurgelionis ir P. J. Keršis. Pastarasis kalbėjo 14 d. Gruodžio 63 kp. surengtose prakalbose. Taiggi 139 kp.

buvo surengusi vakarą, kur L. M. Ratelio nariai vaidino vienaveiksmį farsą „O. S. S. arba Šlipbinė Išklmė“. Vietos dienraščiai „Lietuva“ ir „Nau-jienos“ rėmė SLA Savaitės rengimąją Savaitę, laiks nuo laiko informuodami savo skaitytojus. Jei tik patįs SLA nariai būtų daugiau rūpesčio prideję, tai kiti apskrityčiai nieku būdu nebutų galėję daugiau už antrą apskritį didžiutis sa-vas nuveiktis darbais. Šiaip, abelnai imant, antrame apskrityje SLA narių skaitlius spar-čiai auga. Iš gaunamų korespondencijų šio ap-skrityčio organizatorių aiškiai matosi, kad yra ve-dama agitacija sustiprinti kuopas, taiggi sten-giamasi kuodaugiausiai prikalbinti prie SLA žmonių, kurie rengiasi važiuoti Lietuvon, nes to-kiu būdu galima bus padėti stiprų pamatą SLA. Skyrūi Lietuvoje.

Laikė SLA Savaitės 36-ta kuopa surengė du vakarų, — gruodžio 9 ir 12 d. 1919, Mildos svet. 32-nd ir Halsted str.

Pirmą vakarą prelegentais buvo adv. Kl. Jurgelionis ir Dr. A. L. Graičimas; antrą vaka-rą — Dr. S. Biežis ir Dr. A. Zimontas.

Vakarų pasekmės buvo nekokios: žmonių atsilankė ne daug ir naujų narių prisirašė tik 8. Knygų pardavta 5 egz.

Vakarų reng. komisija buvo:

Lilija Žilvičiūtė,
S. Bradchulis,
L. Eidentas.

Taiggi negalima nepasigėrėti 208 kp. veik-fumu; ši kuopa dabar visame Susivienijime yra vienuotė savo rūšies, susideda išim-tinai tik iš merginų ir moterų, jau nevieną vaka-rą ši kuopa yra parengusi Chicagoje, ir kas tik atsilankė ant moterų kuopos vakarų, visuomet atrado pilną pasitenkinimą; šiuom kart nors ši kuopa paskelbtuoju Susivienijimo Lietuvių Ame-rikoje Savaitės laiku nesusijęjo nieko didesnio surengti, bet todėl dabar jau yra sumokyta trupa sušiosimui veikalo „Susiprato“, kur bus pirmu kart Chicagoj perstatoma 29 d. vasario ir moterų kuopa deda visas pastangas, kad tą veikala gė-rai sulauži. Nėra abejonės, kad ta trupa apsilan-kys ir kitose Chicagos apylinkėse su šiuomi per-statymu. Garbė moterims už jų nenuoalsu besi-daravimą. Mes manome, kad jūsų pavyzdį ir vyrai paseks.

PITTSBURGHO APSKRITYS No. 3.

Šioje apylinkėje SLA dirva nėra nei kiek prastesnė už pirmą apskrityčio apylinkę, bet šiuom laiku trečio apskrityčio veikimas taip apmires, kad iš tos padangės retai kas pranešama Centru. Mat, po anų metų garsiojo seimo vakarienės For-pito viešbutyje, daugybės nesuipratimų už lė-šų padengimą pakilo tarpe apskrityčio kuopų, taip, kad dar ikišiol negalima prieiti prie sutartinio ve-ikimo organizacijos labui.

Pirmias smulkės daug užkenkdavo viso-kam progresui, bet dabar, kuomet ugniavandenis pradeda atvėsti, tai daugiau karščio pradeda at-sirasti veikėjų jausmuose. Šitai nepersenai iš po-ros trečio apskrityčio kuopų tapo prisijęsta net po 25 aplikacijos naujai įsirašiusių narių. Gera tai pradžia su Naujais Metais. Kiek nuopelnų tre-čias paskritis turi SLA Savaitės surengime tiek ir kredito galime jam duoti. Pasitikima vienok, kad kitu kartu, atėjus darbymetei ir trečias ap-skritytis suteiks daugiau medžiagos apie save.

CONNECTICUT APSKRITYS No. 4.

Atvažiavę į Naujosios Anglijos apylinkę, at-sirandame linksmesnėse aplinkybėse. Šis apskri-

tys yra atsižy-mėjas ypatingu veiklumu vasa-ras sezonuose. Čion surengia-muose apskrityčio išvažiavimuose sutraukiama po 5 ir 10 tukstan-čių žmonių. SLA Savaitės laike bu-vo surengta ke-liose vietose prakal-bos. Kalbėto-jum buvo par-kviestas dabar-tinis SLA Pre-zidentas St. Gegu-žis. Waterburio 11 kp. buvo rengusi du vaka-ru su prakalbo-mis. Gruodžio 7 d. kalbėjo St. Gegu-žis temoje „Lietuvos Padė-jimas ir SLA. Naudingumas“. Antros prakalbos įvyko gruodžio 14 d. Kalbėjo vietinis Dr. St. Sopranas, temoje „Svietio Pabaiga“. Kitos šio apskrityčio kuopos buvo parengę paskaitas su pamarginimais.

NEW YORK IR NEW JERSEY APSKRITYS No. 5.

Penkto apskrityčio Istorija siekia atgal iki 1914 m. Vasario 22 d. sukako lygiai šeši metai nuo pirmojo suvažiavimo. Įkurėjai šio apskrityčio buvo SLA Centro darbininkai ir centralinės 126

kuopos nariai, taiggi ir Brook-lyno bei apylinkės senesnieji veikėjai. Centro sekretorius A. B. Strimaitis, „Tėvynės“ re-daktorius V. K. Račkauskas, Brooklyno 213 kp., J. Ambra-ziejus, P. Vizbara, Kl. Vilkevi-čius iš Porth Amboy, p. Zavec-kas ir kiti, kaip tai K. Labanas, K. Steponavičius, T. Petraus-kas. Jau iš pat pradžios buvo padėti geri pamatai darbui: iš-rinkta komisija pagaminimui įstatų, kas sekančiam suvaži-avime buvo priimta. Apskritys laikė suvažiavimus kas tris mė-nesei ir kas kartas vis naujus sumanymus paskleidė. Dar tas pačia vasara buvo surengtas skaitlingas išvažiavimas Clifsi-de, N. J., kuris pusėtinai suju-dino apylinkės lietuvių, nes bu-vo matomos geros pasekmės iš naujai besirašančių narių prie SLA; nuo to laiko šis apskritis nepraleido nė vienos vasaros, kad nesurengtų Susivienijimo Lietuvių Amerikoje išvažiavi-mo, o žiemos laiku, visuomet buvo surengiamos tai vienur, tai kitur prakalbos ar paskaitos. 1917 m. SLA Sveikatos ir Ap-draudos Savaitęj nemenkai atsi-žymėjo prakalbomis ir literatū-ros išplatiniu. Žodžiu sakant, nuo apskrityčio įkurimo iki šiam laikui čionai Susivienijimo dir-va pusėtinai dirbama ir narių šiame apskrityje padvigubėjo. Praeitais metais, nežinurint to, kad čionai pačiame New Yorke ir arti to metropoliaus gyve-nantieji lietuviai yra užimti įvairių įvairiausių politikos ir nukentėjusių dėl karės šelpi-mo darbais, bet nemenkai prisi-dėjo ir prie SLA agitativio darbo. Norint sulgynti su 1917 metų parengtais Sveikatos ir Apdraudos Savaitę agitativiš-kais vakarais buvo daug pasek-mingesni. Vienok prie dabarti-nio lietuvių bruzdėjimo kituose darbuose, išrodė lyg kad tai vis-kas tykla praėjo. Bet pažvelgus arčiau, galima pamatyti kokios buvo pasekmės, todėl čion pās-stengsiu plačiau žvilgtelėti į nuveiktus darbus.

Penktas apskritis šių metų SLA Savaitės rengime, pralen-kė visus kitus apskrityčius. Jis buvo tvirtai susiorganizavęs rengime vakarų, kuriuose astuo-nios kuopos ėmė dalyvumą. Bu-vo surengtos trejos prakalbos, dviuos paskaitos apie namų ir ypotos higieną ir Darbininkų padėjimą Amerikoje, taiggi dve-jos iliustruotos paskaitos iš Lie-tuvos Istorijos; penkiose vietose buvo nerstatoma dviveiksmė tam tikra komedija — tam tinkamo-

ST. GEGUŽIS.

je formoje parašytas p. S. E. Vitaičio veikalėlis agitacijai už SLA. Pats autorius užėmė svarbiausią vietą, lošdamas Igo Darbštulio, SLA Organizatoriaus rolę. Jis taiggi buvo organizatoriumi lošėjų trupos

daug upesčio ir truso pridėjo prie suorganizavimo ir vedimo jos laike SLA. Savaitės. Šiame apskrityje buvo įvairių ir gražių vakarių su rengta ir pirmiau. Vasaros metu buvo su rengta

S. E. VITAITIS.
Autorius veikalų „Susiprato“.

gana gražus išvaizdą su įvairiais pomėginiais etc., bet tokių puikių vakarų, kaip SLA. savaitės vakarai, tai dar pirmą kartą publika šioje apylinkėje gavo pamatyti.

LOSĖJŲ TRUPA.

Užpakalinė eilė. Iš kairės pusės stovinčių eilant į dešinę

1. P. J. Purvis (Raulas Minkštinas, darbo žmogus).
2. J. Baniulis (Jonas — Petro draugas senbernis).
3. S. S. Vitaitis (Ilgas Darbštulis, SLA. organizatorius).
4. J. Lekavičius (Onutės mokytojas).
5. J. Žalionis (Solistas-Baritonas).

Priekšinė eilė. Iš kairės pusės sėdinčių eilant į dešinę.

6. Alena Braduniūtė (Katrielė 7 metų).
7. Alena Tanulionienė (Pianistė).
8. Marė Braduniūtė (Lilija Agotės sesuo).
9. Petronėlė Jurgeliūtė (Onutės Agotės sesuo).
10. Pelagija Ambrozaitė (Agotė Minkštiniene).
11. Albertas B. Strimaitis (Vincuko 9 metų).
12. Prickijė A. B. Strimaitis (Financierius).

Viršmėnė trupa turėjo programą susidedantį iš dviejų dalių. Pirmą dalį — lošius mas dviejuose aktuose. Pirmą atidengimo teatro, p-lė A. Tamuliošė gėrų kambina atiden-

A. B. STRIMAITIS.
5-to Apskr. Iždininkas.

P-LĖ P. JURGELIŪTĖ

kaip žmonės nusipirkę gali nusiųsti savo giminėms Lietuvon ir kaip tos pašto markės bus išmaišomos ten gyvais pinigais iki 1 d.

liepos, 1920 m. Toliau eina antras aktas, kuriame Petras, Onos numylėtinis, iš susikrimitimo, kad ji atsisakė už jo ištėkti, bando nusinuodyti išgerdamas visą bonką „Moxies“. Darbštulis atranda jį neva nusižudžiusį, bet kuomet patiria, kad dar jis yra gyvas, pradžiugina jį, prirašo prie Susivienijimo Lietuvių Amerikoje, kuris vėliau susižieduoja su Onute.

Petro prisirengimas prie nusižudymo, suteikia publikai nemažai juokų, nes jis — Petras bijodamas, kad išgėrus nuodų bonką, neparpuldytų perkaudžiai ant žemės. Todėl prisitaisto ir atsisėda ant plikų grindų, bet apsidairęs ir apčiupinęs ranka kietas grindis, nugastauja, kad būse per daug kietą gulėti numirusiam; pasikelia, apsidairo aplinkui, atranda, kad būse geriausiai atsigulti ant minkštos sofos ir ten poniskai sau numiręs, ką ir padaro. Ta visa procedūra prisirengimo prie mirties, publika gana daug prijuokino. Bet jo pasiryžimas nusinuodyti ir prakilti kalba jo manologe duoda daug graudžių minčių.

Po tos neva tragedijos susižiedavus su Onute prisirašo prie SLA. ir savo pomirtinį paveda savo numylėtinei. Prašo Darbštulio, kad jam užprenumeruotų visus lietuviškus laikraščius. Ona žiūrėdama į Petrą šypsosi, o Darbštulis juokaudamas pakartoja dar jam apie „Moxie“, buk tai pagelbėjusi jam prieiti prie susipratimo, iš ko visi labai linksni.

Antra dalis programos, tai dainės ir šokiai. Dainuoja p. J. Žalionis, M. Braduniūtė, P. Jurgeliūtė ir šoka klasiškus šokius p. Alena Braduniūtė: a) Rusai-kai-tarptautiškas šokis, b) Cigonų šokis, c) „Pas De Quatre“ (Skirt Dance). Šitoji mažutė talentuota artistė netik savo šokiais užžavi publiką, bet ir nuosakiai kudykišku balseliu sudainuoja keletą lietuviškų komiškių dainelių. Ši mažutėlė artistė yra gėrasi dovanų už pasižymėjimą savo gebumais, anglų surengtuose vakaruose.

ALENA BRADUNIŪTĖ.
„Prieodino seni žmonės man jaunai berniuką.“

Alberta Strimaitis, užėmusi Vincuko rolę, labai gerai išpildė. Šiaip programoje, nei prie šokių nei dainų, nedalyvavo. Reikia tikėtis kad ateity bus nebloga lošėja, nes turi gerą muzikališką klausą, ir jau dabar skambina ant piano.

A. B. STRIMAITIS.
„Aš nenoriu eiti mokyklon, nes mane vakai stumdo ir muša.“

Penkto Apskričio vakarų surengime dalyvavo 3 kp. Elizabeth, N. J. Ten buvo surengtas teatras ir koncertas, augščiau nurodytos grupės artistų. Programo išpildyme dalyvavo ir keletas vietinių solistų ir kvartetų. Pasekmės buvo puikios. Vietinės kuopos viršininkai ir teatro entėjai sumaniai buvo vakarą išgarsinę, nes publikos buvo pilna svetainė. Kuopai atėjo paimti nuo šio vakaro.

126 kuopa atsižymėjo tuo, kad surengė vieną vakarą Jersey City, rūpesčių kuopos pirmo p. Gelgato, kur tapo sutvėrta nauja kuopa iš 15 narių.

J. URNEVIČIUS,
5-to Apskričio Pirmininkas.

101 kuopa Patterson, N.J., surengė iliustruotą paskaitą, bet nepriekiausiai susidėjusios aplinkybės ir blogas oras pakenkė darbui ir todėl paskaita

P. BUKŠNAITIS.

tosna publikos atsilankė neperdaugiau. Paskaitą skaitė p. P. Bukšnaitis, jo pagalbininku buvo p. P. Narvydas, abu iš Brooklyn.

Iliustruotos paskaitos buvo skaitomos ir 213 kp. surengtame vakare, tačiau šioje vietoje pasekmės buvo nepalyginamai geresnės.

245 kp. surengė teatrą ir koncertą. Pirmą kartą parengimas neįvyko iš priežasties blogo oro. Bet kuopos vadovai vis dėlto nenuleido rankų. Tuojau pasamdė svetainę ir išspausdino paskelbimus. 27 d. gruodžio įvyko kitas vakaras, kurin atsilankė skaitlingai publikos.

Iš veikimo 213 kp. SLA. Savaitėje, galima štai kas pasakyti. Turėjo surengti tris vakarus. 13 d. gruodžio buvo perstatymas ir koncertas. Koncertas taip pasekmingai atliktas, ką liudijo pilnutėlis

P. NARVDAS.

publikos pasitenkinimas. Koncerto programos išpildyme prisidėjo vienas vietinis solistas — A. B. Arlauskas, sudainuodamas keletą dainelių. Kiti dainininkai buvo p. Žalionis iš Elizabeth, N. J., p. M. Braduniūtė iš Newark, N. J., ir jos dukrelė Alena Braduniūtė, kuri padainavo ir pašoko klasiškus šokius. Iš jos galima bus susilaukti tikros lietuviškos žveigždės, gal net ir svetimtųjų scenoje.

Antras vakaras, t. y. 14 d. gruodžio buvo paskaitos ir prakalbos. Paskaitos tema: „Namų ir Vntos Higiena“. Paskaita buvo labai žinoma ir labai nuosakiai perskaityta n. M. Damijonaitienės, ne senai priklyvusios iš Chicago. Publiškai paskaita taip patiko, kad

M. DAMIJONAITIENĖ.

kiek knygelių kuopos valdyba turėjo, tai visas išpardavė ir dar daugeliui nepriteko. Kuriems nepriteko, tai buvo nurodyta, kad tų knygelių galima gauti SLA. Centro raštinėje, 307 W. 30th St., New York, N. Y.

Prakalbą pasakė p. P. J. Purvis, pabrėždamas gana aiškiai tikslus organizacijos ir ragindamas prisidėti prie SLA. Pasekmės buvo tokios, kad prie kuopos prisirašė keletas naujų narių ir daugelis išpildė aplikacijas prideddami ateiti į arčiau kuopos susirinkimą ir užsimokėti įsirašymo mokesčius.

Trečias vakaras įvyko 20 d. gruodžio. Buvo skaitoma iliustruota paskaita ir rodomi paveikslai iš Lietuvos. Nors vakaras buvo labai taltas ir įvairiose vietose buvo surengti koncertai ir balai, vienok publikos pusėtinai prisirinko ir paskaitų paklausyti. Publika atydziai klausėsi paskaitų ir žingeidžiai domėjosi Lietuvos istoriniais nuotikiais. Paveikslus rodė P. Narvydas, paskaitą skaitė P. Bukšnaitis.

250 kuopa iš Maspeth'o, N. Y., ir gi neatliko užpakalyje kitų kuopų. Nors kuopa nėra labai skaitlinga nariais, bet ten netruksta sumanių narių. Turime keletą labai prakilių ir darbėjų žmonių. Buvo surengtos prakalbos ir paskaitos. Paskaitą skaitė F. W. Zubrickas, 5-to Apskričio generalis organizatorius. Nors p. Zubrickas

F. W. ZUBRICKAS.

brickas yra dar jaunas Susivienijimo narys, bet pilnas energijos ir gabus vyras. Savo užduotį jis atliko labai gerai. Pradėta vakaro jo pasidar-

bavimas prie Apskričio išvaizdimo parodė jo sumanumą; jisai išdėbė formą ir davė padaryti tam tinkamus ženklelius visiems komitetams.

Kalbėtoju buvo visiems Brooklyn'e ir plačioje Amerikoje žinomas J. M. Danielius, dabartinis S. L. A. Centro valdybos narys — Iždo Globėjas. Atliko savo užduotį labai pasekmingai.

J. M. DANIELIUS.

Pagaliaus štai kas pasidarė Central Brooklyn'e, pasidaravus J. Budriui. Buvo surengtas puikus vakaras, kuriame sulošta veikala „Susiprato“ ir buvo koncertas keliančios trupos artistų. Vakaras pavyko visais atžvilgiais. Vaidinimas buvo parapijinė svetainė. Vakaras atsilankė ir vietos klebonas km. Kodis. Žmoniu buvo pilnutėlė svetainė ir visi gardžiai prisijuokė.

J. BUDRIS.

Kiek šis Apskritys prisidėjo prie pakėlimo organizacijos šioje savaitėje, tai liudija jo nuveikti darbai. Kiti apskrityje galėtų nuveikti nemažiau, jeigu tik tinkamai prie to rengtusi, kuomet pasitaiko proga.

PHILADELPHIOS APSKRITYS NO. 6.

Mūsų gyvenime yra kokia tai keista taisyklė. Kur yra per daug smagumo, tai žinok, kad atėjus permainingai bus dvigubai tiek nesmagumo. Mat niekas amžinai netveria. Vieni daktai gema, kiti nyksta ir liuliuoja mūsų gyvenimas, kaip koksai laivas ant jūrų bangų. Apie penki metai tam atgal Philadelphia Apskrityje buvo didelis bruzdėjimas. Tais laikais gyveno ten gabus organizatorius p. Sliesorinas, kuris savaitė desėtais nauju nariu prirašinėjo apie 107 kuopos ir trumpame laike kuopa ant tiek pasigėdijo, jog net Worcesterio gabiausi organizatoriai, kaip p. Dėdynas, pradėjo nugas-

tauti, kad Philadelphia tuodavė ir dar daugeliui nepriteko. Kuriems nepriteko, tai buvo nurodyta, kad tų knygelių galima gauti SLA. Centro raštinėje, 307 W. 30th St., New York, N. Y.

SCRANTON'O APSKRITYS NO. 7.

Beveik tas pats galima pasakyti ir apie septinto Apskričio nuveiktus darbus SLA. Savaitėje. Nors ten turime stambiausį rildomosios Tarybos narį, su vis SLA. turtu, tačiau užklasus man vieno iš senų SLA. veikėjų, kas buvo nuveikta 7-tam Apskrityje laike SLA. Savaitės, gavau atsakymą, jog Apskritys turėjęs suvažiuojamą ir nutaręs nieko nerengti. Lai, girdi Pild. Taryba ir Centras rengia, o mes parengsim tada, kada matysim yra tam reikalias. Vienok mes patikim, kad šiame Apskrityje bus surengtas bent prakalbų maršrutas greitoje ateity.

CLEVELAND'O APSKRITYS NO. 8.

Nors paskutiniai keliais metais ši lietuvių kolonija pradėjo truputį daugiau tautiškai judėti, ypatingai nuo įsteigimo laikraščio „Dirvos“, bet SLA. dirva vis ta pati pasiliko iki šiam laikui. Pirmiau dar buvo daugiau gyvumo, negu dabar. S. L. A. savaitėje šis Apskritys menkai kuomi pasižymėjo.

SO. ILLINOIS APSKRITYS NO. 9.

Man teko susižinoti su šio Apskričio SLA. savaitės rengimo komisijos nariais, kurie pranešė, kad šiame Apskrityje gyvo žodžio agitacija yra labai reikalinga. Bet nieku būdu negalėjo ką nors surengti laike S. L. A. Savaitės delto, kad vos tik šešios kuopos atsisaukė ir tai su įvairiais išvadžiojimais ir ai-manavimais apie geras pasekmes. Toliau dar pridėdama, kad būtų čionai pageidaujama iliustruotos paskaitos ir tai tokios, kokių dar iki šiam laikui niekas nėra matęs. J. H. Puidas, iš Pana, Ill., turįs surinkęs pulkią serių iliustracijų ir esąs prirengęs ir tekstą paskaitai, tik Apskritys neturįs ganėtinai finansinių išgalių tam visam programai sutvarkymui. Pasitikiama, kad ateity Apskritys susižinos su Centru ir trumpame laike bus galima surengti maršrutas prakalbų ir paskaitų, iš ko bus neapsakomai didelė nauda organizacijai.

SO. FORK'O APSKRITYS NO. 10.

Apie dešimto Apskričio gyvenimą ir darbuotę, nei nelaimės, nieko negalima pranešti, nes didelių darbų nebuvo nuveikę pirmiau ir laike SLA. savaitės niekuomi nepasižymėjo. Žinome tik tiek, kad vakarų surengti susirinkimus ir tokiu būdu sukėlė veikėjuose abejojimus, begu bus galima kas nors veikti.

INDIANA APSKRITYS NO. 11.

Šiame apskrityje mes turime nemažai gerų veikėjų ir nemenką skaitlį SLA. darbėjų narių. Bet SLA. savaitė prisiratinus, nieko tokio nenuveikta. Mat stoka kalbėtojų šiame Apskrityje, o iš kitų apskričių per toli parkiesti. Tai viena. O antra, kuomet visur ta pačia savaitė daromi SLA. Savaitės apvaikšiojimai, tai geriausi kalbėtojai visi buna užimti. O Indiano Apskričio veikėjai kaip tik reikalauja geriausio kalbėtojų. Ir delto susilaukė nuo rengimo vakarų. Bet tas juos vis vien nepateisina. Jei ne prakalbas, tai šiaip vakarais veikėjų parengti. Kur yra pasišventimas, ten nėra klaidin. nes nekas savaitė desėtais nauju nariu prirašinėjo apie 107 kuopos ir trumpame laike kuopa ant tiek pasigėdijo, jog net Worcesterio gabiausi organizatoriai, kaip p. Dėdynas, pradėjo nugas-

(Užbaiga Seka).

Žiūrėk No 10 puslap. 4.

LIETUVOS LAISVĖS

PASKOLA

Paskolos bėgis.

Lietuvos Laisvės Paskola dabar jau baigiama organizuoti. Dar yra gerokas skaitlius kolonijū, kuriose nėra suorganizuota Paskolos stočių, bet tai vis mažesnės kolonijos. Didesnės kolonijose jau veikia stotys, kitose kolonijose net po kelias stotys.

Tiesa, dar už bonus pinigų sulyginamai neperdaugiausiai prisiūnčiama, bet visgi jau gana gerokai įplaukia kasdien.

Misija prašo visų veikėjų pasiskubinti, juk negalime šio darbo užžesti. Pinigai reikalingi Lietuvai dabar.

Pinigų Siuntimas

Lietuvos Misija Amerikoje nukentėjusiems nuo karės persiūnčia pašalpą. Kas nori savo tėvams, broliams ar šiaip giminėms pasiūsti pašalpos, tam misija patar nauja. Kas nori pasiūsti, lai pirmiau laišku užklausia Misijos apie pinigų kursą. Misija iš to nedaro sau pelno, bet tik patarnauja žmonėms, kurie šelpia savo giminės. Taipgi ir agentai lai pasiteirauja apie kursą.

Dar apie srioviskumus.

Misija gauna laiškus nuo nekurių veikėjų, kad ji favorizuoja ar vienai ar kitai sriovie. Kad jos informacijų biuras kartais šališkus pranešimus padaro. Čia turime paaiškinti, kad Misija netar nauja jokiai sriovie, jokiai partijai, bet tik lietuviams. Visi lietuviai, kokių pažvalgų nebūtų bi tik jie stovi už Lietuvos valstybę, už Lietuvos nepriegulmybę, Misijai yra lygiai geri. Misija eina tikrai prieš skelbimą neteisėtinai faktų apie Lietuvos valstybę, nežiurint jos neskelbtu. Ot ant šito pamato ir daromi užmetimai Misijai. Misija nori ir stengiasi išaiškinti tuos grynai valstybinius reikalus, gi nekuri sako, kad tai sriovinis šališkumas. Bet Lietuvos Misija kaip ir kiekvienas žmogus gerai žino, kad netas ir niekados visiems neitiko. Tad jei kas Misijos Informacijos biuro pranešimus kitai suprato, tai dabar prašomi tą supratimą nuleisti ir į Misiją žiūrėti, kieno ir grynai valstybinę įstaiga.

Misijos darbai.

Iki šiol Misija jau nuveikė daug darbo. Suorganizavimas darbininkų štabo nelengvas darbas. Dabar veikia šie Misijos pamatiniai skyriai. 1) Lietuvos bonų platinimo arba Paskolos skyrius. 2) Lietuvos Misijos Informacijų biuras, iš kur išeina įvairiausios informacijos įvairiausiose reikaluose. 3) Pinigų persiuntimo skyrius, kuris rūpinasi tik persiūsti pinigine pašalpa Lietuvoje gyvenantiems. 4) Lietuvos Sargų skyrius, kuris rūpinasi kariuomenės reikalais. Prie to dar išdinin kas priima persiuntimui Lietuvon įvairias aukas labdariniams tikslams. Politinis skyrius yra Washington.

LIETUVIAI AMERIKOJE

CHICAGO, ILL.

Grudžio 28 d., Mark White Square svetainėje Vaikų Choras „Jaunoji Birutė“ po vadovybe p-lės Sal. Staniulintės surengė koncertą.

Minėtas choras dar neseniai buvo sutvertas SLA. 208 Moterų kuopos. Šitas koncertas tai ir buvo dar pirmutinis šito choro vaidinimas.

Ant scenos pasirodė apie 75 vaikučiai ir savo užduotis labai gerai atliko. Programos buvo įvairios ir tinkamai sutvarkytas.

Deklamavo Paulina Makaveckitė, J. Sliauteritė ir Franciška Pulauskiutė. Duetą dainavo Algirdas Briedis ir Stefanija Staniulintė. Jų dainos užžavėjo publiką ir jie buvo iššaukti atkartoti net po kelis kartus. Šoko Trena Jonaitiutė. Nors jina yra dar vienas jaunutėlė, vos 8 metų amžiaus, bet joje jau galima užtęmyti šokiškės gabumus, — buvo ir ką pasižiūrėti. Po tam vaikų choras su dainavo keletą dainų, tarp jų ir „Mielaširdystė“ ir „Žiemėlė Atėjo“.

Po koncertui vaikučiai linksmai žaidė apie eglaitę ir trukšmingai sutiko „Santa Claus“, kuris jiems dalino saldinius ir kitokias dovanėles.

Kaip teko sužinoti, p-lė Staniulintė dabar gerai darbuojasi ir mokina vaikučius koki-tai naują veiklą, kurįs neužilgo bus scenoje pasistatys.

Linkime vaikų chorui geriausių pasekmių!

Narė.

PLAINS, PA.

Čionais vien tik angliakasyklos. Kitokių jokių dirbtuvių nėra. Tarpe angliakasybos unijos nėra, nes nėra kam tais reikalais rūpintis, nėra inteligentijos.

Tarp lietuvių tautiškas atbudimas jau prasideda. Net ir tie, kurie pirmiausia save vadino „lenkais“ dabar atvirto ir kitaip pradėjo į tuos savo „brolius“ lenkus žiūrėti. Mat, lenkai patįs davė progos jų „broliškumą“ pažinti, užgrobdami Lietuvos žemes. Kada lenkai pradėjo lietuviams draugijose neduoti balso ir kada pradėjo priklausančius imti Lenkijos kariuomenėn, tada mūsų paklydėliai-lietuviai suprato gerai, kuomi jie yra. Staigu atsirado ir veikėjų, kurie pradėjo aiškinti lietuviams blėdį priklausančių prie lenkišku draugijų arba sėbraujančių su jais. Dabar jie pradėjo savais reikalais rūpintis. Pagalbon pribuvo gerb. B. K.

Butų labai gerai, kad rašydami Misijon, ant konvertų nurodytumėte ir skyrius, tuomet daug parankiau ir greičiau atsakymus susilauktumėt.

Patį Misija, visi trys jos nariai šią savaitę lankosi Vakaruose, tai yra Chicagoje, bet tuojau grįžs atgal, nes šimtai reikalų yra New Yorke ir Washington.

Lietuvos Misijos Inform. Biuras.

Kondratavičius iš Pittsburgho ir darbas prasidėjo. Šis darbas buvo paremtas per SLA. ir SLRKA. kuopas. Dabar yra sutverta bendras komitetas, kuris ir veikia.

Nuveikta yra jau nemažai. Pirmos prakalbos surengta suorganizavimui Lietuvių Gelbėjimo Draugijos skyrius. Tose prakalbose surinkta 30 dol. aukų. Atvažiavus Lietuvos Finansinei Misijai Amerikon ir Lietuvos Paskolos Bonais pradėta rūpintis. Sutvertas vietos stotis. Ji jau parduoda už 5.000 Lietuvos Paskolos Bonų!

Taipgi surengė dar vieną prakalbą Vasario 1 d. Prakalbos buvo ir su paraginimo programą. Dainavo net du chorai: vienas iš Wilkes-Barre. Pa. Šv. Trejybės ir antras iš Kingston, Pa. Abu chorai padainavo labai puikiai, kaip Lietuvos, taip ir Amerikos Himnus ir dar keletą kitų dainelių. Kalbėtojai buvo Kun. Supšinskas ir B. K. Kondratavičius. Jų kalbos buvo karštos ir agitatyviškos remti Lietuvos reikalus ir Lietuvos Valdžią. Po prakalbų rinkta aukos Lietuvos valdžios reikalams. Plauto lietuviai, ištisus, pasirodė duosniais, nes tokis mažas žmonių būrelis sudėjo net 171.29 aukų. (Pinigai jau perduoti Lietuvos Misijai nusiuntimui Lietuvos valdžiai.)

Antgalo ir geriausiai kalbėjo adv. Jonas Lopatto iš Wilkes-Barre, Pa. Jis savo aiškioje prakalboje aiškiai nurodė, kiek daug lietuvių kentė ir kenčia nuo lenkų bjaurių darbų. Jis aiškino, kaip dabar lenkai deda visas pastangas, kad užkeltų Lietuvos nepriklausomybės išgavimo reikale. Sakė jis taipgi, kad tie visi lenkų blogi darbai visgi nebus pasekmingi, kad Lietuva bus visų šalių pripažinta nepriklausoma.

Antgalo B. K. Kondratavičius kvietė dar visus lietuvius pirkti Lietuvos „Liuosybės Paskolos Bonus. Jisai sakė, jog jis tikisi, kad už poros mėnesių nebus Amerikoje tokio lietuvių, kuris neturėtų Lietuvos Paskolos Bonų nupirkęs.

Antgalo galo abu chorai padainavo Lietuvos Himną ir vakaras užsibaigė.

Vietos lietuviuose dabar jaučiasi augštas upas. Vakaro rengėjai širdingai ačiūoja abiems chorams ir jų vedėjams už patarnavimą, už kurį nei skatiko apmokėjimo nereikalavo.

Valio Plainiečiai del Lietuvos su jos sostine Vilniumi!

Šitas vakaras buvo surengtas tautiečių ir katalikų suvienytomis spėkomis.

Savaras.

KENOSHA, WIS.

Vasario 1 d. atsibuvo TMD. 119 kuopos susirinkimas. Susirinkimo tikslu buvo išrinkti naują valdybą 1920 metams. Bet kadangi susirinkimas atsilankė vos 9 nariai, nebuvo kam apsiimti į valdybą. Tuomet kuopos pirm. Labanauškas ir

rezignavo.

Apkalbėjus TMD. reikalus kaip dabar Centro valdyba labai mažai draugijos reikalais rūpinasi, kaip joje nėra tvarkos kuopa norėjo visai likviduoti. Bet, pagaliaus, nutarta nelikviduoti, tik visus reikalus pavesti kuopos sekretoriui Kaz. Brazevičiui. Pas jį tad palikta visos kuopos knygos, kuopos čarteris ir tt. Kuopos pinigai padėta bankan taip, kad jei kada kuopa atsisotų ant gerų pamatų galėtų tuos pinigus išsiimti ir turėtų jau pradžia savo darbuose. Viso tų pinigų padėta 11 dol. ir 90c.

Taipgi nutarta visų kuopoje esančių knygų po vieną egzempliorių duoti miestoknygynui ir, kada atsidarys keliai į Lietuvą, visas kitas knygas pasiūsti Lietuvon.

Nariai, kurie dar nori mokėti į kuopą, gali tai padaryti, atsikreipdami pas sekretorių Kaz. Brazevičių, 402 Lincoln ave., Kenosha, Wis.

Mūsų kuopa kada tai buvo stipri ir galinga. Joje buvo dikičiai narių ir pinigų. Bet, pasidėkvojant apsnudimui Centro Valdybos, reikalai nuėjo blogai.

Gaila ir labai gaila ypaciems, kurie tiek daug darbavosi kuopos labui, bėgiodami ir prašinėdami narius, rinkdami nuo jų mokesčius. Bet ką padaryti. Gal ateis dar laikai, kada kaip mūsų kuopa, taip ir visa TMD. pabus iš miego ir vėl imsis už prakilnaus, kultūrinio darbo. O mes trokštame, kad tai būtų kuopos arčiausioje ateityje!

Kaz. Brazevičius.

SHENANDOAH, PA.

21 d. Sausio, šių metų, čionai visų gerbiamas kompozitorius Mikas Petrauskas, laikė koncertą. Sykiu su gerb. komp. dalyvavo ir gerai žinomas Amerikos lietuviams dainius J. Čižauskas su savo motere. Taigi koncertas iš jų pusės buvo atliktas kuogeriausiai. Atskiro pianisto šį kartą neturėjo, kurio visai ir nereikėjo; kuomet abudu dainininkai yra ir geri pianistai, taigi kada vienas dainavo, tai antras pianu palydėjo, kas parodė juodu dar talentingumą, nes ne tik dainavime, bet ir muzikoje yra gabūs. Net ir svetintaučiai stebėjosi, kad tarp lietuvių yra taip augštai išsilavinusių muzikoje. Tarp svetintaučių buvo ir vietinio angli dienraščio leidėjas, taigi ant rytojaus tipo ir straipsnis, išgirančias mūsų artistus.

Dabar kaslink vietinių ir koncerto rengėjų, nors nenoroms, bet gi reikia pamišėti. Buvo garsinama, kad koncertas prasidės 8:15, o prasidėjo 9:30. Tas daro daug nesmagumo ir labai erzina publiką, kuomet reikia laukti.

Iš vietinių taipgi dalyvavo ir A. Dundžiliutė. Ji padainavo gana gerai anglišką dainą „A dream“, palydint pianu p. Juodeškiutei. Taipgi dainavo ir koncerto rengėjai A. Šaukevičius ir A. Saniškis.

G. Vargdienis.

NEW HAVEN, CONN.

Tikrai sužinota, jog Lietuvos Misija pribus New Haveno nedėlioje, vasario 29 d., 1920 m. Tikimasi, jog atvyks trukių apie 2 val. po pietų, todėl būtų labai gražu, kad kuodaugiausiai lietuvių ateitų ant stoties Misijos sutikti.

Vietos lietuvių nuo karės nukentėjusiems šelpti komitetas nusamdė vieną iš džiųjų svetainių — Music Hall, 117 Court St., New Haven, kurioj bus prakalbos ir pasidavinės Lietuvos Laisvės Paskolos Bonai. New Haven'o lietuvių upas pakiles ir todėl galima iškalno tvirtinti, jog nesiras nei vieno lietuvių visame mieste, kuris nepirktų L. L. Bonų. Tuli žinovai, sprendami sulig žmonių tipo tvirtina, jog New Havenas išpirks Bonų apie už \$100,000. Ir tam tvirtinimui reikia priduoti svarbos, nes štai Komiteto pirmininkas Jonas T. Kazlauskas, vienas po sedėjų pranešė, jog jisai žinąs vieną tėvynainį, kuris tikrai pirs L. L. Bonų už \$1,500. Taipgi Šv. Francisks Draugystė, tur but pirmutinė New Haveno, yra nutarusi pirkti už \$500 L. L. Bonų.

Šale New Haveno yra miestukas Branford, kuriam randasi pusėtinai pasirinti Lietuvos Brolių Draugystė. Šita prakilni draugija pasižadėjo dalyvauti Misijos premime ir pasižadėjo sekančiame susirinkime pasvarstyti, kiek išgalės paskirti pinigų Bonų pirkimui.

Neužmirškite vasario 29 d. — visi lietuviai eikime sutikti Misijos, o vėliaus visi į Music Hall prakalbų paklausti ir L. L. Bonų pirkti.

Vincas Alksninis.

PITTSSTON, PA.

Pittstono Lietuvos Laisvės Paskolos stotis yra centru apilinkės mažų lietuvių apgyventų miestelių, kaip tai: Inkerman, Sebastopol, Port Griffith, Wyoming, Exeter, W. Pittston ir Old Forge. Tose visose kolonijose yra paskirti Lietuvos bonų pardavėjai, kurie jau pradėjo darbą. Stoties komitetas laiko susirinkimus kiekvieną Serebos vakarą, kur bonų pardavėjai išduoda raportus ir pridoda kasieini surinktus pinigus. Inkerman'o kapitonas J. Staniulis ir A. Šatlauskas nusiskundė, kad pas juos nors lietuvių yra didelis skaitlius, bet bonus mažai kas užsirašo. Sakė, daug bolševikų yra. Žinoma, nėra ko laukti, kad bolševikai bonus pirktų, — jie greičiau šelpis kapitalistus, dėdami pinigus į jų bankus ant mokesnio nušimčio, negu į skolins Lietuvos valst. didesniuos, pagelbėdami laisvę sukurti savo tėvynei, kur pali ko savo tėvus, giminės. Bet pasirodė, kad ir čionai yra kiltadvasių lietuvių; surengtose prakalbose vasario 5 d. keli lietuviai užsirašė bonus, o pasižadėjimų labai daug gauta.

Sebastopol'o kap. J. Šingėdis ir M. Ambraziejus nuliudė, kad pas juos

lietuviai dar miega. Tegul išsimiega, tad geriau dirbs. Juk niekur nėra didesnės vienybės tarpe lietuvių, kaip čionai. Jie jau nekarštą pasižymėjo gerai darbais lietuvių labui, tad neatsilikis ir dabar, kuomet Lietuva šaukia pagalbos.

Port Griffith kap. A. Radzimas ir J. Bukaveckas išdavė raportą su linksmais veidais. Sako, visi lietuviai perka bonus. Ir tiesa, jie pirmą savaitę pardavė bonų daugiau, negu visos kitos kolonijos suėmus kruvon net patį Pittstoną kaktik nesubytino. Malonu girdėti, kad ten lietuviai atjaučia vargus savo tėvynės.

Exeter buvo prakalbos 1 d. vasario. Apart kitų kalbėjusių, kun. J. Kasakaitis pasakė karštą prakalbą nušviesdamas Lietuvos padėjų pareigas. Kas girdėjo tą prakalbą, tai be abejonės pirs L. L. Paskolos bonų. Jei pats negalės, tai nors kiti prikalbūs. Iz. Čepiauliui, bonų užrašytojui, nereikės aiškinti reikalingumo pagelbėti Lietuvai, nes tą exeteriečiai gerai supranta ir atliks savo pareigas.

Wyomingas visai „poor“. Nežinia, ar ten lietuviai sulenkėjo, ar veikėjai apsileidė? Juk ten yra būrelis gerai gyvenančių lietuvių; nejaugi jie užmiršo, kad reikia alkaną papenėti ir nuoga pridengti. Mūsų tėvynė alkaną ir nuoga — beširdis bus tas, kuris Lietuvos negelbės.

Pittstonas taipgi dar neįsisiubavo; tur buti laukia Lietuvos Misijos atvažiujant. Misija pribus kovo mėnesy. Vienok ir misiją būtų linksniau sutikti, jei turėtume pardavę Lietuvos L. bonų už kelis desėtkus tukstančių.

Gerą pavyzdį parodė Šv. Cicilijos moterų draugija. Be ilgo svarstymo užsisakė L. P. boną už \$100. Moteris širdis visgi greičiau atjaučia kitų vargus ir nelaimes.

Visi su įdomumu laukia ką padarys gerai visiems žinomas biznierių J. Andriūšis. Jis išsitarė vienam iš komiteto narių, kad pirs bonų už \$15,000. Jei taip pas Andriūšis padarytų, tai nuriestų žemyn nosis visiems Amerikos lietuviškiems biznieriams. Tuomet komitetas turėtų apie tai raportuoti pačiam Lietuvos Prezidentui. Žinant p. Andriūšio turta ir gerą širdį, galima tikėtis, kad jis duotų žodį išpildys.

A. G.

BINGHAMTON, N. Y.

Šiomis dienomis susitvėrė Lietuvos Laisvės Paskolos bonų pardavinėjimo stotis. A. L. T. S. 64 kp. iniciatyva. Komitetas susitvėrė iš penkių tautiškių ir katalikiškų organizacijų Komitetan įeina: Pirm. M. Urbas, Sekr. V. A. Kerševičius ir Ed. M. Kaselis.

Bonų pardavinėjimas Binghamtone prasidėjo 16 d. vas., kuomet čia buvo apvaikšiojama Lietuvos nepriegulmybės šventė.

Dabar yra išrinkti 4 delegatai, kaipo agitatoriai-kal-

bėtojai, butent: V. A. Kerševičius, P. Šaučiulis, A. Bubiene ir M. Kaselis, kurie lankosi ant draugijų susirinkimų, balių, koncertų ir tt., su agitacija už Lietuvos Laisvės bonus.

Tad į darbą Binghamtono Lietuviai! Tegul nesiranda nei vienos grintelės, kurioj nebūtų kelių Lietuvos L. bonų! Parodykime, kad dar neesam žuvę mūsų tėvynei Lietuvai.

Kelkitės, kelkitės. Binghamton'o Lietuviai — visi už mylimą šalį!

Šalin partypiškumai! Visi darban!

Vytautas A. Kerševičius.

BALTIMORE, MD.

Nerasi pasauly pažangesnio žmogaus už tą, kuris greitai išgirsta savo tėvynės šaukiantį pagalbos balsą ir tuojaus ištisia pašalpos ranką. Todel aš pasitikiu, kad baltimoriečiai greitai išpirks Lietuvos Laisvės Bonus ir už pirktus tuojaus kiti prikalbūs. Iz. Čepiauliui, bonų užrašytojui, nereikės aiškinti reikalingumo pagelbėti Lietuvai, nes tą exeteriečiai gerai supranta ir atliks savo pareigas.

Raštinės valandos: serebomis nuo 6-tos iki 9 val. vakare, ketvėgtos nuo 6 iki 10 val. vakare; subatomis nuo 4 iki 6 po pietų.

J. Karalius, stoties ižd.

SHENANDOAH, PA.

Čionai nors ir pavėluotai, bet jau pradėta smarkiai ruošti Lietuvos Misijos pastikimui. Jau suverta ir Lietuvos Laisvės Paskolos stotis, kurios valdybon įeina: A. K. Klimas — pirm., P. W. Birštonas — sek. ir A. F. Bredeckas — ižd. Žmonių upas pakiles, todėl manoma turėti gerų pasekmių. Čionai visi lietuviai dirba išvien, tik tuli socialistai, matyt neužsiganėdine. Teko pastebėti viename susirinkime, kur renkant atstovus į vietinių draugijų konferenciją, mėgino įkalbėti visokių nesamonių, kad tik privedus prie nesusipratimų ir suardžius darbą. Vienok žmonės turėjo užtektinai supratimo ir pasiliko ramybėje rimto darbo dirbti.

G. Vargdienis.

BENTLEYVILLE, PA.

Kaip seniaus jau buvo pranešta apie buvusį mūsų kolonijoj bendrą susirinkimą sausio 25 d., kuriame tapo išrinkta Lietuvos Laisvės Paskolos stoties valdyba iš 5 ypatų, ir jai suteikta galė pačiai pasiskirti kolektoarius, kurie eitų po stubas ir kitur pardavinėdami L. L. P. Bonus. Stoties valdyba savo susirinkime vasario 4 d. paskyrė kolektoariais šias ypatas: P. J. Miekų, K. Grigą, J. Kižį ir N. N. (?). Dabargi stoties valdyba susideda iš 9 ypatų.

Darbas pradėta nuo vasario 16 d. Todel gerb. lietuviai ir lietuvės, kur atsilankys šitos ypatos, pilnai jomis pasitikėkite ir nirkite L. L. P. Bonu kiek tik išvalite, nes už juos atsako Komitetas ir jo išdinininkas P.

M. Gramas. Stokime darban visi ir kuomi tik išgaldami prisidėkimė prie Lietuvos nepriklaušybės kūrmo. Mūsų paskolinti dolariai suteiks ginklų mūsų karžygiams, kuriuomi jie išmuš visus okupantus iš mūsų tėvynės ir paluosuos mūsų žemele nuo priespaudos ir kančių. Nutrenks baudžiavos jungą nuo pečių Lietuvos nekaltų žmonių, kurių uždejo plėšrieji lenkų imperialistai. Darban broliai ir sesutės!

Jonas Ulickas,
L. L. P. S. rašt.

WILKES-BARRE, PA. Nekrologas.

Vasario 8 d., š. m., patiko nelaimė SLA. narį Jurgį Asevičių. Velionis dirbo anglų kasyklose, kur jam besitrusiant pasiliuosavus anglis puolė 9 pėdų aukštume tiesiog ant galvos ir nelaimingam sulaužė strėnų ir krutinės kaulus. Pasi-kankinęs 9 dienas atsiskyrė su šiuo pasauliu. Kadangi velionis buvo laisvų persitikrinimų žmogus ir net prieš mirtį neprisiėmė kunigo, todėl tapo palaidotas miesto kapinėse.

Velionis buvo 65 metų amžiaus ir paliko nuliudime savo moterį, du sunus ir dukterį. Jisai prigulėjo prie SLA. 35 kp. nuo 1902 metų ir visą laiką dirbo SLA. 1 bui. Jis iki 1909 m. buvo vo kp. išdininku, o vėliaus tapo išrinktas vire-pirmininku, kuriuomi išbuvo iki smert.

Velionis Jurgis yra gimęs Lietuvoje, dūkijoje Amerikoje išgyveno apie 36 metus. Seniaus laike smuklę Seranton'e, o vėliau atvykęs į Wilkes-Barre, pradėjo dirbti anglų kasyklose ir tose pačiose kasyklose išdirbo 20 metų, kur ir nelaimė jį ištiko.

Lai mūsų darbščiam draugui buna lengva ilsėtis Amerikos žemelėj.

J. J. Nienius.

Lietuvos Laisvės

Paskolos Užgyrimas

Vasario 10 ir 11 dienose įvyko Pittsburgh'e Katalikų Federacijos atstovų susirinkimas. Vasario 11 dieną po pietų į posėdį buvo atsilankę Lietuvos atstovai J. Vileišis, kursai Lietuvos Valstybės vardu ilgesnį prakalbą išreiškė katalikų organizacijoms padėką už visą jų atliktą ir atliekamą darbą Lietuvos Valstybės statyme ir jų visokeriopą pagalbą nukentėjusiems nuo karo. Savo prakalboje J. Vileišis nurodinėjo, jog prie dabartinių aplinkybių reikalingas yra sutartinas darbas visų srovių, kurios stovi už Lietuvos nepriklaušomybę ir jog nei viena atskira partija Lietuvoje šiuo momentu negali drįsti imti vadovavimo išimtinai ant savęs Lietuvos kuriamamjame darbe. Nei viena partija nėra dabar dar taip stipri ir stojus darban viena partija sumažintų aktyvumą visų kitų, kurios stovi lygiu budu už Lietuvos nepriklaušomybę.

Neatsižūrint į partijinis skirtumus reikia suras-

ti bendra elgimosi linija, kuri būtų priimtina visoms grupėms, kurios kovoja už Lietuvos Valstybės nepriklaušomybę.

Tuo keliu tuo tarpu bando eiti Lietuvos valdžia, tokiai takas lygiu budu vedamas ir Lietuvos atstovybės Amerikoje. Eiti tuo taku nėra lengva tarp smagiai įsivyravusių čion partijinių ginių, bet kito tako nėra.

Lietuvos atstovo kalba buvo priimta gausiu dešnių pliumu. Katalikų Federacija tolymesniai savo posėdyje užgyrė Lietuvos Laisvės paskolą, pasižadėdama ją remti. Buvo paskui padaryta keletas pastabų dėl to, kas reikia padaryti, kad paskola eity sparčiai, bet pamatinai visi buvo už paskolos rėmimą.

Lietuvos Misiijos Inform.
Skepyrius.

POMIDORAI (TOMATOES).

Ar sveika valgyti pomidorus? Pomidorai, kaip ir kitos daržovės, jeigu gerai su-taisyti, yra sveika valgyti. Juose randasi rugštis, o ku-nui reikalinga tokių rugščių, kurios randasi pomidoruose ir vaisiuose.

Pirm vartojimo, pomidorus reikia nuplauti. Pomidorus galima vartoti prie bent valgio.

Pomidorinę zupe galima padaryti be susivarškinimo, jeigu pomidorus pakaitinsi viename inde, o pieną zupei kitame. Pomidorinei zupei vartok tiek pomidorų, kiek pieno. Pienas bus pusėtinai tirštas, vienok supylus pomidorus, zupe buna kaip tik gana tumi. Yra geriau šitaip zupe prirengti, negu vartoti sodos, kuri perdaug permaitina pomidorų skonį.

Pomidorus taipgi galima supjaustyti į ritinčius ir valgyti pridėjus pipirų, druskos ir acto; juos galima ir gi valgyti su eukrum arba su salotiniu sosu; taipgi galima juos sumaišyti su salo-čiais, žaliais ar raudonais pipirais ar agurkais.

Iš jų galima padaryti gerą dezertą išvirinus pomidorus su lyginai tiek eukraus, kiek turi pomidorų. Taip sutaisius paduok į staklę, kaip bent kokį vaisinį so-są.

Kepinti pomidorai yra skanus ir lengvai sutaisomi. Išlepk sviestu kepimui indą, įdėk eilę sutrupintus duonos; ant viršaus uždėk eilę žalių ar virtų pomidorų; pridėk pagal skonį sviesto, pipirų ir druskos. Po tam uždėk kitą eilę duonos ir eilę pomidorų ir pakartok iki indas bus pilnas, uždėdant ant viršaus eilę duonos trupinių. Įdėk į pečių ir kepink iki duona apkeps.

Edith Allen.

Redakcijos Atsakymai

Juozui Mozuračiui, Stamford, Ct. Eilės spaudai netinka — netilps. Norint eilės rašyti, neužtenka gerų norų ir „auštros pašaukimo“, bet reikia suprasti nors elementarūs taisyklės eilių rašymo. Tamstai patartume rašinėti trumpas žinutes iš vietos Lietuvių gyvenimo.

P. Lapinskiui, Fairhope, Pa. Šių metų SLA. Kalendoriuje įvyko klaid. Užgavėnės pažymėta vasario 10 d., o iššūrytū turi būti vasario 17 d., todėl ir pasidaro 8 savaitės gavėnės. Bet tati yra klaida.

J. Basanavičiui, Shenandoah, Pa. Laiškas iš Lietuvos spaudai netinka, nes jame apart sveikinimų ir šeimynos asmeninių reikalų daugiau nieko nėra „Tėvynėje“ spausdiname tik tuos laiškus, kurie nušviečia visuomeninius Lietuvos reikalus.

V. Povilaitis, Terre Haute, Ind. Tamstos prisigstas laiškas iš Lietuvos spaudai netinka. Perdaug jame „stiprių“ žodžių ir pasikolijimų. Pagaliau ir pats dalykų stovis Lietuvoje neteisingai nušviečiamas. Atėję iš Lietuvos laikraščiai ir laišakai iš įvairių Lietuvos kraštų, visi kiti apibūdina Lietuvos padėtį, negu kad Tamstos pusbrolio aprašo. Sulig Tamstos reikalavimo laišką grąžiname.

Visų gerb. „Tėvynės“ bendradarbių žiniai. Siųsdami „Tėvynę“ laiškus gautus iš Lietuvos nuo savo giminių, malonėkite siųsti tik tokius, kurie turi visuomeninės svarbos. Toki laiška, kuriuose tik šeimynos asmeniniai reikalai aprašoma, visuomenei neįdomūs ir todėl spaudai netinka. Su tokiais laiškais tik bereikalingu darbu apkraunama redakcija. Todėl tokių laiškų malonėkite nesiųntinėti.

Pirmoji mūsų Lietuvos paskola (bonų pirkimas) yra mūsų pilietinio subrendimo kvotimas.

Nejaugi mes jo neišlaikysim?!

Dr. M. Soloveičikas,
Žydų Reikalų Ministeris.

Šiandien pirmoji Lietuvos Paskolos švenčių diena. Kas gyvas, pirkite šios paskolos bonus!

„Darbo“ Redakcija.

Tenebunie nei vieno mūsų tarpe, kurs neatliktų savo pareigų — nenusipirktų Lietuvos Paskolos Bonų.

Todėl visi veikėjai, kumagai, profesionalai ir darbininkai turi platinti žmonėse Lietuvos Paskolos Bonų patį paduodami pavyzdžius!

LIETUVOS PASKOLO BONUS

po \$50, \$100, \$500, \$1,000.
Lietuvos piliečiai! Vis kaip vienas be skirtumo ta-tos ar tikybos pirkite šiuo bonus, Lietuvos Valstybės prižada už kelių metų grąžinti kiekvienam visus pini-gus ir dar ant skolinamųjų pinigų primokėti 5½ nuo šimčių kas metas.

Už bonų vertybę Lietuvos Valstybė atsavo visu savo turtu ir visomis įeigomis. Todėl visi piliečiai atlikti savo pareigas. Parody-

PHONES:
Rm — Kensington 5316
Keystone — East 6720

DR. E. C. KLIMAS
LIETUVIS GYDYTOJAS
Prisimimo Valandos:
nuo 10 val rytė 6-8 val vakare
354 E. ALLEGHENY AVE.
Parsikėli į Naują Vietą
PHILADELPHIA, PA

kite, kad jums savo tėvų žemės laisvė yra brangesnė už viską.

Phone Bell 1864

JOHN S. LOPATTO
Attorney and Counselor-at-Law
SLA. ADVOKATAS-PATARĖJAS
308-9-10 Coal Exchange Building
WILKES-BARRE, PA.

ADVOKATAS

GEORGE MATULEWICH
ATTORNEY-AT-LAW
Room 810
National State Bank Building.
810 Broad Street, Newark, N. J.
Telephone 4256 Market

Bell Phone — Dickinson 1198 W.

Dr. A. P. DAMBRAUCKAS
Prisimimo Valandos:
Nuo 10 lryto,
2-3 popietų ir
6-8 vakare.
PHILADELPHIA, PA.
1624 S. 4-TH ST.

Lietuvis Advokatas
Pranešu, kad kitokių provų neimu, kaip tik už kolektivas ir užmušimą prieš Kasyklas, Fabrikus, Geležinkelius, Laivus ir t. t. Skundžia United States Courtuose ir gerai suprantu punktus provų už kolektivas.

R. S. YANKAUS
154 Nassau St., New York, N.Y.

KAZIS KRAUCZUNAS
ADVOKATAS IR NOTARAS
403 LYON BUILDING,
SEATTLE, WASH.

Turto pilnas cienes atstovų - duose. Pildoms arabidkai von pr. van i kucas vaitojas ant poverio mo. Taisgi duodu patarimus po laiskus.

F. P. Branchouts
Attorney and Counselor at Law
LIETUVIS ADVOKATAS
405 W. Monroe St., Chicago, Ill.
Telephone Central 120
Gyv. 3116 S. Halsted St., apt. 21-22
Telephone Yards 2390

KONSERVATORIJA
Lietuvių Muz. Konservatorijoje mokslas jau prasidėjo:
Už 10 dainavimo lekcijų — \$15
Už 10 lekc. Instrumentalių — \$15

Kiekvienas gali įstoti ir pradėti mokytis kada nori, susirandant tinkamą laiką.

„Kanklės“ visų 1918 m. — \$1.50
„Kanklės“ visų 1919 m. — \$1.50
„Girių Karalius“ opera, pilnai sutaisyta scena — \$3.00

Antrašas:
M. Petrasukas
769 BROADWAY,
SO. BOSTON, MASS.

Jau norite būti sveikais, tai skaitykite knygą „Sveikata“. Knyga „Sveikata“ turi 339 puslapius ir kolia alintus paveikslus apie žmogaus kūno sudėjimą. Drusose audėlio apdaruose kašuoja tik \$2.00 su prisistatimu. Rašykite į dėdai už 20. stempų ir gausite mūsų katalogą.

S. P. Taris & Co.
31 East 112th Street, Chicago, Illinois.

DIDELIS LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

VIENYBĖ

Išeis neužilgo naujas Lietuvių Dienraštis „Vienybė“. Bus tai bepartyviskas: pažangos, kultūros, švietimo ir darbo žmonių dienraštis. Mūsų obalsis: vienyti ir šviesti. Bus skiriami jaunomenės, amatninkų reikalai, lietuvių pramonės auklėjimas, moterų reikalų aprašinėjimai, iš darbo sryties, visokios apysakos, eilutės, naujausios žinios iš viso pasaulio ir Amerikos; plačiausias laukas žinioms iš Lietuvos ir kova už Lietuvos nepriklaušmybę. Užsirašykite, dabar „Vienybės“ dienraščiai šorus, kurių vienas kaštoja \$10. Priimama jau ir prenumerata: Amerikoje metams: \$6.00, i kitas šalis ir Lietu- von: \$8.00 metams.

Adresuokite šitaip:

LITHUANIAN DAILY „VIENYBĖ“
120 GRAND STR., BROOKLYN, N. Y.

J. SKRITULSKAS

NOTARIUS IR AGENTAS

Užlaikau geriausius cigarus. Pardodu laivakortes ant visų li- nujų, kur tik kas nori ant geriausių ir greičiausių laivų. Siūniu pi- nigus i visas dakis evieto greitai ir pigiai. Išimainau visokių žemių pinigų ant amerikoniškų. Darau doviernastis, pavedimus dalių ir atlieku visokius reikalus su Rusijos valdžia. Užlaikau svetainę mi- tingams ir veseljoms. Iš tolimesnių miestų galima atsišaukti laiškais.

26 Broad Street New Britain, Conn.
Telephone 550

MOKSLO, LITERATūros IR POLITIKOS SAVAITINIS LAIKRAŠTIS

„DIRVA“

Leidžiamas Pirmiejiškoje Tautinėje Dvasioje

Redaguoja K. S. KARPAVIČIUS

—Eina Penktadieniai—

Kaina metams Amerikoje \$2.00. Pusei metų \$1.00.
Kanadoje metams \$2.50. Pusei metų \$1.25.
Lietuvoje ir kitur \$3.00 metams.

Vienas numeris pažiūrėjimui siunčiama DYKAL

„DIRVA“ yra tai vienas iš apšvietai platinančių lietuviš- kų laikraščių, nuolatos, intemptai veda moksliškų raštų sky- rių, kurie parašyti populiariai, lengvai suprantama kalba. „Dirva“ plačiai gvildena astronomijos, geologijos, mitologi- jos klausimus, neaplenkia filosofijos ir kitų mokslo šakų; gvildena įvairius tikėjimiskius klausimus ir paaiškina kodėl taip, kodėl kitaip, kodėl žmonės tiki ir kaip persistato dievns. „DIRVA“ turi labai dailių Jaunimo Skyrių su daugybe dainų-eilių, taipgi platų juokų skyrį, be ko laikraštis — ne- užbaigtas. Taipina žinias iš lietuvių gyvenimo Amerikoje ir Lietuvoje, taipgi iš viso pasaulio.

SVARBIAUSIOS „DIRVOS“ LAIDOS KNYGOS:

(Reikalaukit mūsų didelio Knygų Katalogo).
„VIENUOLYNO SLAPTYSBES“, yra tai žingeldžiausia knyga iš gyvenimo klišorių knygų ir vienuolių merginų. Apa- rašoma visos baisenybės, kokios tenai dedasi už augstų mūro sienų, atskirtų nuo pasaulio akių, po priedanga šventenybių. Knyga su 6 paveikslais, kaina su prisistatimu \$1.00.

Kas Slepasi Už Žmonių Pasakų — svarbi moksliška kny- ga, didelio formato, 156 pusl., su daugeliu paveikslų, aprašanti gamtos apsirėikimus, sutvėrusius žmonėse svarbias pasa- kas. Parašė K. S. Karpavičius. Apdaryta audeklu \$1.25, po- pieros apdarais 75c.
Attilos Slaubimas Lietuvių Kraštais — naujausia istorinės svarbos knyga apie baisy senovės Hunų siaubimą Europoje ir Lietuvių gyvenamais plotais. Su paveikslais. Parašė J. O. Sirvydas. Pusl: 208. Apdaryta audeklu \$1.50, popieros apda- rais \$1.00.

Adresuokite visais reikalais:

„DIRVA“

7907 SUPERIOR AVE., CLEVELAND, OHIO

MOTERS IR MERGINOS

PALAUKITE

PRANEŠAM JUMIS, kad šiomis dienomis užbaigėme daryti jums naudingą knygą: KNYGA VALGIŲ GA- MINIMUL, kurioje telpa keturi šimtai (400) geriausių parinktų išmėgintų valgių. Sutaisyta gražiai, audeklu apdaryta su auksuota antspauda ant viršaus. Išsira- šykite šita knygą sau ir bukite pilnom virėjom.

Apart valgių čia rasite ir daugybę naudingų pa- tarimų, reikalingų prie namų prižiūrėjimo. Nereiks jums bėdavoti, kas reikia virti, pažiūrėsite i knygą ir tuojaus visoki valgiai stovi prieš jumis, išaiškinta gra- žiai kaip ką padaryti. Sutaupins jumis laiką, paleng- vins gyvenimą. Nelaukite ilgai, pirkite dabar, pasi- tarkite su kitoms ir kartu sau parsiųskite!

Apdarytos kaina \$150; neapdarytos — \$125.

Rašykite taip:

„AMERIKOS LIETUVIS“

15 Millbury Street, Worcester, Mass.

NAUJIENOS
Žinių Paukštės Lanko Lietuvių Kasdien
Paskviešk ty Viešnių ir Tu pas Save. Rašyk:
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill.

Severos Gyduoles užlaiko
seimynos sveikatą.

Burnos švarumas,

Kaip ir nosies, yra būtinas norint apsaugoti nuo tokių ligų, kaip gripas ar-
ba dūzės, kurios gali būti pavojingos
iš visų žmonių nesamagumų, bei li-
ti. Taigi, prisirinkite iš karto ir
laikytis po ranka arba parankioje
vietoje

Severa's
Antisepsol

(Severa's Antisepsol). Vartokite jį
kaip apsaugą nuo tokių ligų, kaip gripas
arba dūzės, kurios gali būti pavojingos
iš visų žmonių nesamagumų, bei li-
ti. Taigi, prisirinkite iš karto ir
laikytis po ranka arba parankioje
vietoje

W. F. SEVERA, CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

EXTRA

Tik ką atėjo iš Lietuvos apie
300 egzempliorių naujo ir Ameri-
kos lietuviams nematyto laikraš-
čio „VEJOS“. Tai yra mokslo,
literatūros ir dailės iliustruotas
laikraštis. Eina kas dvi savaitės.
Atėjo 1 ir 2 numeris. Metams
kainuoja \$4.00. Pavieniai nume-
riai parduoda po 25c. Pristūski-
te 50c, o gausite abu numerius.
Galite gauti pavieniais nume-
riais ir „VARPA“, tai yra puikus
mokslo, politikos, dailės ir vi-
somenės mėnraštis. Kaina me-
tams \$2.00. Pavieniai numeriai
parduoda po 20 centų.
Galite gauti ir tik ką atėjusių
„nygelių“.

Abiejų laikraščių reikalaukit
tuojais pas „Vejos“ atstovą Ame-
rikoje:

M. L. VASILIAUSKAS,
307 W. 30th St.,
New York, N. Y.

KUOPU SUSIRINKIMAI

Wilkes Barre, Pa., 35 kp. laikys sa-
vo mėnesinį susirinkimą 7 d. kovo,
2 val. po pietų. Frano Kavaliausko
svetainėje. Malonėkite kuoskaitlin-

giausia susirinkti ant šio susirinki-
mo, nes turime aptarti daug svarbių
dalykų. Taipgi atsiveskite naujų na-
rių prisirašyti.

Prot. sek. J. Anskaitis.
Cliffside, N. J., 70 kp. laikys mė-
nesinį susirinkimą 5 d. kovo, 8 val.
vakare, Bapa Weis svetainėje, kampas
Palesade ave. ir Walker st. Malonė-
kite nariai susirinkti kuoskaitlingiau-
sia, nes yra daug svarbių reikalų, be-
to reikia pasitarti su svetainės savi-
ninku dėl svetainės. Po šio susirinkimo
laikysime savo susirinkimus
kas ketvirtą penktą iki liepos mė-
nesio. Meldžiu atsivesti naujų na-
rių.

Fin. sek. P. Grinius.
Cleveland, Ohio, 136 kp. laikys se-
kantį susirinkimą kovo 3 d., sėdėdai,
7 val. vakare, ant Zeitis salės antrų
lybų, po No. 6004 St. Clair ave. ir
kampas 60 gatvės. Todėl visi nariai
įsistenykite, kad sietum susirinkimui
atsibūti pirtį sėdėdai kovo mėnesio
ant viršutinės salės. Todėl visi na-
riai būtina tūri laukyti susirinkimus,
nes kuopos gyvayimas bei augimas
priklauso nuo mūsų pačių narių veik-
lumo. Nepamirškite ateiti ir užsimo-
kėti užsileistas, upkėstis ir atsiveskite
naujų narių.

Fin. sek. A. K. Gedgaudas.
Nanticoke, Pa., 12 kp. laikys mėne-
sinį susirinkimą 6 d. kovo, 7 val.
vakare, A. Gufrevičio svetainėje,
kampas Ridge ir Walnut gatvių. Ma-
lonėkite kuoskaitlingiausia susirinkti
ir atsiveskite naujų narių.

Rašt. J. Bieliavičius.

— PRAKALBOS —

Lee Park, Pa., 68 kuopa rengia
prakalbą, kurios įvyks 7 d. kovo,
2:30 val. po pietų, svetainėje kampas
Division ir Wyoming str. Po pra-
kalbų bus kuopos susirinkimas. Už-
taigi draugai ir draugės malonėkite
visi be skirtumo pribūti. Atsiveskite
taipgi ir savo draugus ir drauges.
Taip darydami prikalbinsite daug
naujų draugų. Taipgi būtina tūri at-
eiti visą kuopos valdyba 2 val., nes
reikia apkalbėti svarbius reikalus.

Fin. sek. V. Suckas.

PAJIESKOJIMAI

Pajieskau Frano Bartkaus, gyv
Chicago, Ill., o dabar nežinau
randasi. Jis pats ar kas jį paži-
lai praneša žemiau paduotu adr-
nes yra labai svarbus reikalas.
šykite šiuomi adresu:

Antanas Višinskas,
439 W. 25th St., New York, N

GREITA

Silpnybės, paeinančios nuo per-
sustingimo, skausmu streso, yra jė

PAIN-EX

Šeima, kurios kasdien vartoja
Yra tik vienas Pain-Ex preparatas, o
mūsų vaizbažonkili

ANCHOR

Jeigu ant pekelio nėra žaizdų, tai
neimkite. Visos apšakos po šio

F. AD. RUMTER & CO.

LIETUVOS AMERIKOS PRAMONĖS BENDROVĖ

SIUNČIA PINIGUS LIETUVON

PIGIAUSIA IR GERIAUSIA

Naujas šios Bendrovės skyrius pradėjo smarkią akciją Siun-
čiam pinigai, parduodama laivakortės, išgaunama pasportai etc.

Dabartinis pinigų kursas su pasiuntimu toksai:—

100	markių arba auksinių	\$2.50
200	" "	\$4.50
300	" "	\$6.50
400	" "	\$8.50
500	" "	\$10.50
1000	" "	\$20.50
2000	" "	\$40.00
3000	" "	\$60.00
4000	" "	\$80.00
5000	" "	\$100.00
10000	" "	\$200.00

Norėdami pasiųsti pinigus Lietuvon, parašykite aiškiai pil-
ną vardą, pavardę ir adresą to, kuris pinigus siunčia; taipgi
vardą, pavardę ir pilną adresą to, kas pinigus turi gauti Lietuvo-
je. Pažymėkite kiek markių arba auksinių siunčiate. Išpirkite
money orderį arba čekį vardu Bendrovės pagal čion nurodytas
kainas dolariais ir siųskite šiuo adresu.

Lithuanian American Trading Co.

(FOREIGN EXCHANGE DEPT)

456-58 Grand St.,

Brooklyn, N. Y.

PIRKITE
LIETUVOS PASKOLOS
BONŲ!

NUXATED IRON

Dr. Ferdinand King, New

Yorko fizikos ir medicinos au-
torius sako, kad gydytojai tu-
rėtų daugiau organiskosios ge-
ležies — Nuxated Iron — del
savo pacientų — sako mažai-
kaijysie — geležies stoka —
yra didžiausia priežastis stoki
grauzimo, pastovumo ir spēkos
— Yra prasergina naudoti me-
taline geležis, kuri gali kenkti
dantims, viduriams ir daugelyje
atsitinkamų gali užkelti vicių
pagalbi; petariama naudoti
Nuxated Iron. Imk tris kartus
dienoje po kiekvienam valgiui.
Padidėjus spēkui ir atnaujinus
nusilpnėjusius nervus nupolu-
sų žmonių laike dviejų savai-
čių daugelyje atsitinkamų. Par-
siudoda visose gerosse aptieko-
se.

MUZIKOS LEKCIJOS!

p. Petras Čiurlionis duoda piano
lekcijas vakarais nuo 6-šų iki 9-nių
val. vakare. Norintieji studijuoti
rimta muziką, pasinaudokite šita pro-
ga.

Adresas:

— POPERIAI LAIŠKAMS —

25 gatunų poperių del laišky mę-
mo. Tinkami rašyti į Lietuvą, su vi-
sokiais gražiais pasveikinimais ir su
pritinkančiomis cilėnės — dabar po
karės, su visokiais paveikslais ir su
dailiomis kvietkelėmis. Parduoda
labai pigiai: 4 tuzinai poperių su ko-
pertas už \$1.00. Agentams duoda
gerą uždarbį. Adresuokite:
Agent For Religious Goods,
P. O. Box 73, Chicago, Ill.

ANT PARDAVIMO.

Kas norėtų pirkti puikią Farmą,
150 akrų žemės su visais gyvuliais,
— pora arklių, 7 karvės, 2 paršai, ir

laukę baksus ir persiuntimo
ir apdraudos lėšas, išduoda-
me pakvitavonę su pilna ap-
draudos gvarancija. Taigi
jusų siuntiniai butinai lik-
sis persiųsti arba gausite pi-
nigus atgal, jeigu kas atsi-
tiktų. Taigi siųskite pagal-
bą savo broliams ir gentims
Lietuvoje, nes jie reikalau-
ja drabužių, avalo, maisto
ir kitokių gyvenimo reikme-
nų. Dabar jau baigiame
pildyti laivą, kuris išplauks
į Lietuvą trumpame laike.
Po išplaukianui šio laivo
rengsimė kita laivą į Lietu-
vą. Del platesnių informaci-
jų rašykite į Lietuviškai-
Tarptautišką Pirklybos ir
Pramonės Bendrovę, įdėda-
mi už du centų markę.

Slavonian Trading Corp.,
Inc.,

13—21 Park Row,
New York, N. Y.

NEDĖK NIEKAIS REUMATINIO
SKAUSMO.

Nusipirk ir turėk po ranka skausmą
prašalnančio Sloan's Li-
nimento bonką.

Tau jo reikės, kada netikėtas reu-
matinis varstymas prasidės — skaus-
mas ir gėlimas nuo šalčio — diegi-
mas streso, klube, skaudėjimas
raumenų, sustirimas snarių, neural-
gijos. Visai gal užmiršai nusipirkti
antrą bonkėlį ir laikyti jį po ranka?
Nusipirk jį šiandien — buk atsargus
— gal prireiks šį vakarą!

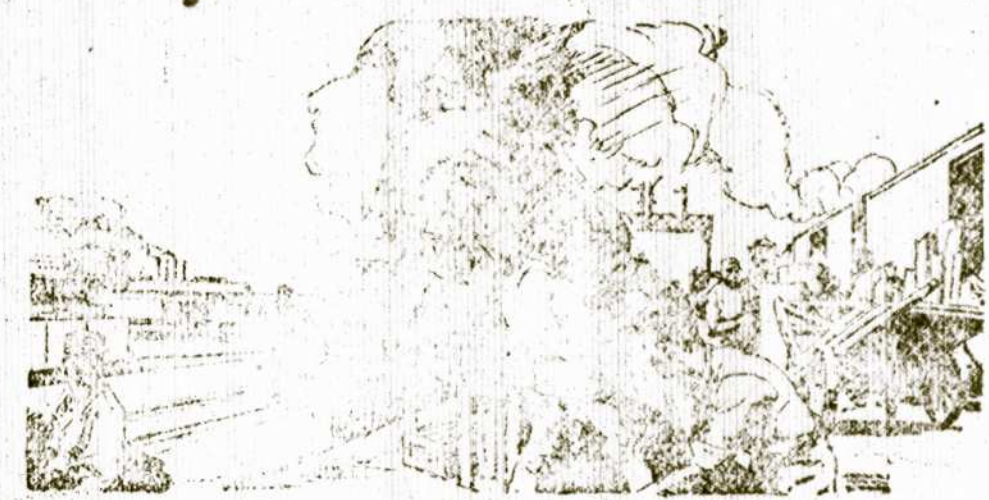
Šitas garsus skausmą varinėjantis
vaistas susigėria be trynimo ir išvai-
ko kraują. Skausmas ar gėlimas
tuojaus nueina be dėjimo plectro,
šutinamųjų vaistų, be teršimo odos.
Tukstantčiai žmonių laiko jį ir var-
toja prireikus — jiems nereikia be
reikalo keptėti. Tris dydžiai pas
kiekvieną aptiekininką — 35c, 70c,
\$1.40.

KIEKVIENAM.

Pagarščę gydytojai rašo
sraipsnius, kad ne vienam
yra reikalingas išvalymas
vidurių laiks nuo laiko, ne-
žiurint to, kad jo viduriai
dirba reguliariškai. Delto
Trinerio Amerikoniškas E-
likiras iš Kartaus Vyno,
tai tinkama kiekvienam gy-
duolė. Išvalo vidurius ku-
geriausiai. Speciališkai su-
taisytas, kad prašalina vi-
gedimo tavoro, pavogimo,
paskandinimo laivo ir ka-
riškų periskadų. Mes ap-

turi turėti namie, tai Trin-
lio, tai nesikankintų savęs,
rio Kosuliui „Sedative“ ir kitiems dar patartų pasi-
naudoti. Jusų aptiekorius
certą, tai matai, kad dabar
ir visi, kurie pardavinėjo
yra kosulis pačiam sezono, gyduoles, užlaiko Trinerio
kosulis sugadina visą sma-
gyduoles. — Joseph Trine-
gumą. Jeigu visi žinotų Company, 1333—43 S. Ash-
Trinerio gyduolę nuo kosu-
land Ave., Chicago, Ill.

Negalima pabudavot dabar
už dasyk \$71,000

Kuomet kalba pakrypsta nuo politikos
prie gelžkelio, ir kuomet keleiviai pradeda
šnabždėti, kad gelžkeliams visiškai nesise-
ka, tai tuomet yra reikalinga duoti jiems
grynai faktai:

Amerikos gelžkeliai kaštavo \$80,900 už my-
lią, kelių nutiesimas, stočių pastatymas, ta-
vorinių ir pasažierinių karų stotis, viskas
pradedant nuo didžiausio miesto stoties iki
paskutiniam mažmožiui.

Gerai ištaisytas paprastasai vieškelis, išlie-
tas pelenais ir smala kainuoja po \$36,000
už kiekvieną mylią, — tiktai grynas kelias,
be perkasių ir tiltų, etc.

Mūsų gelžkelių nebūtų galima šiandien pa-
budavoti nei už \$150,000 už mylią.

O jie yra kapitalizuoti tiktai už \$71,000 už
mylią, daug žemiau negu aktuališka kaina.
Septyni dešimtys vienas tukstantis dolarių
šiandien kaštuoja vienas lokomotyvas.

Anglijos gelžkeliai kapitalizuoti po \$274,-
000 myliai; Francijos po \$155,000; Vokie-
tijos po \$132,000; net ir Kanada (plieno
pionieriai). — jos kapitalizacija yra po
\$67,000 mylia. Apskritai, svetimųjų šalių
gelžkeliai kainuoja po \$100,000.

Žemas kapitalizavimas ir atsakantis vedi-
mas suteikė progą Amerikos gelžkelių dar-
bininkams mokėti augštas algas, opatar-
naujama visiems pigiausiai.

Šis paskelbimas spausdinamas per the
Association of Railway Executives.

Kurie reikalaujate informacijų apie gelžkelius, galite
gauti literatūros; rašykite pas The Association of
Railway Executives 61 Broadway, New York.

SIUNCZIAME PINIGUS

I VISAS DALIS SVIETO

Išrupiname pasportus į LIETUVĄ

LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVĖ

ADRESAS

Lithuanian Development Corp.

320 FIFTH AVENUE, NEW YORK, N. Y.